

**AMATÖR VE PROFESYONEL MÜZİK EĞİTİMİNDE ÇALGI
SEÇİMİ VE EĞİTİM SÜREÇLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

Zülal Keleş

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

TEMMUZ, 2025

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren bir (1) yıl sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN:

Adı : Zülal

Soyadı : Keleş

Bölümü : Güzel Sanatlar Eğitimi

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN:

Türkçe Adı : Amatör ve Profesyonel Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi ve Eğitim Süreçlerini Etkileyen Faktörler

İngilizce Adı : Factors Influencing Instrument Selection and Educational Processes in Amateur and Professional Music Training

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazarın Adı Soyadı : Zülal Keleş

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Zülal Keleş tarafından hazırlanan “Amatör ve Profesyonel Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi ve Eğitim Süreçlerini Etkileyen Faktörler” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Şebnem Yıldırım Orhan
(Güzel Sanatlar Eğitimi A.B.D., Gazi Üniversitesi)

Başkan:
(Güzel Sanatlar Eğitimi A.B.D., Gazi Üniversitesi)

Üye:
(Güzel Sanatlar Eğitimi A.B.D., Gazi Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi: / /

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Osman Çimen

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu araştırma süresince bizzat varlığının ışığıyla yolumu aydınlatan, sevgisi, bilgeliği ve kendi çocuklarından bile ayırmadan gösterdiği inceliğiyle bana hem insani hem de akademik anlamda ilham olan çok kıymetli danışmanım Prof. Dr. Şebnem Yıldırım Orhan'a en derin teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Danışmanımın yanı sıra, akademik hayatıma başlamadan kısa süre önce tanıştığım, bir çınar gibi köklü duruşuyla akıllara kazınan ve ne yazık ki hayatının son dönemlerine denk gelebilmenin hem şansını hem de derin bir hüznünü yaşadığım çok kıymetli Şinasi Çilden'i saygı ve rahmetle anmak istiyorum.

Akademik rehberliğin dışında ise hayat yolculuğumun en kıymetli temellerini atan, en değerli varlıklarım ve hatta varlığımın sebepleri sevgili annem Öznur Keleş ve babam Hayrettin Keleş'e uçsuz bucaksız teşekkürlerimi sunuyorum. Dünyaya sonsuz defa gelsem her seferinde yine onların evladı olmak isterdim. Fedakarlıkları, sevgileri ve koşulsuz verdikleri güçle bugün olduğum kişiysem, bunu en çok onlara borçluyum.

Son olarak yadsınamaz katkıları ile öne çıkan Hasret Keleş, Umay Karaoğlu, Sümeyye Korkmaz, Ceren Hanbay, Dilşat Çetinkaya, Fatma Gül Çelebi, Helin Hevi Esen, Aslıhan Beşiroğlu ve Nur Eroğlu'na teşekkürlerimi sunuyorum.

**AMATÖR VE PROFESYONEL MÜZİK EĞİTİMİNDE ÇALGI
SEÇİMİ VE EĞİTİM SÜREÇLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
(Yüksek Lisans Tezi)

Zülal Keleş

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temmuz, 2025

ÖZ

Çalışmada, amatör ve profesyonel müzik eğitiminde çalgı seçimi ve eğitim süreçlerini etkileyen faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden betimsel-ilişkisel tarama modelinde planlanan bu çalışmada çalışma grubunu amatör ve profesyonel çalgı eğitimi alan gönüllü kişiler oluşturmuştur. Çalışma kişilere bireysel olarak ulaşılması yoluyla 50 amatör ve 50 profesyonel kişinin katılımı değerlendirilmeye alınarak yapılmıştır. Çalışmada veri toplama süreci Google Forms aracılığıyla elde edilerek gerçekleştirilmiştir. Veriler “Statistical Package for the Social Sciences Version 27 (SPSS-27) programıyla analiz edilmiştir. Bu analizler ışığında amatör müzik eğitiminde çalgı seçiminde en etkili faktör %56 oranında aile etkisi olmuştur. Amatörlerin çalgı eğitimleri sürecinde ise en etkili faktör %76 oranında öğretmen etkisi olmuştur. Öte yandan profesyonel müzik eğitime bakıldığında çalgı seçiminde en etkili faktör %64 oranında öğretmen etkisi olmuştur. Yine profesyonellerde çalgı eğitim sürecinde en etkili faktör %84 oranında “çalgım ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonumu artırır” olmuştur. Ayrıca çalgı seçimi süreci istatistiksel olarak değerlendirildiğinde en anlamlı ilişkinin iş imkanları etkisi olduğu görülmüş olup profesyonellerin etkiyi kabul ettiği (%38 katılıyorum, %14 kesinlikle katılıyorum), amatörlerin ise bu etkiyi reddettiği görülmüştür (katılmıyorum %28, kesinlikle katılmıyorum %46). Öte yandan öğretmen etkisinin her iki grupta da çalgı seçiminde oldukça etkili olduğu %40 olarak görülmüştür. Çalgı seçimi gibi çalgı eğitim süreçleri incelendiğinde ise istatistiksel olarak en anlamlı ilişkinin mesleki etkilerde olduğu görülmüş olup amatörler ileride yalnızca müzisyenlik yapmak istemediklerini destekler şekilde karşımıza çıkarken (%40), profesyoneller çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabilmenin motivasyonlarını arttırdığını ifade etmişlerdir (%58). Diğer yandan çalgı eğitim sürecindeki

çalğı becerilerinin etkisi (amatör %42, profesyonel %52), aile etkisi (amatör %40, profesyonel %40) ve öğretmen etkisinin (amatör %54, profesyonel %54) incelendiğinde gruplar arasında benzer şekilde yüksek düzeylerde etkili oldukları görülmüştür.

Araştırma sonuçları doğrultusunda; çalgı seçimi ve eğitim süreçlerinde bireysel farklılıkların dikkate alınması ve bilinçlendirilmelerinin sağlanmasına ilişkin yönlendirmeler yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Çalgı, çalgı seçimi, çalgı eğitimi, profesyonel müzisyen, amatör müzisyen

Sayfa Adedi :xii+89

Danışman : Prof. Dr. Şebnem Yıldırım Orhan

**FACTORS INFLUENCING INSTRUMENT SELECTION AND
EDUCATIONAL PROCESSES IN AMATEUR AND PROFESSIONAL
MUSIC TRAINING
(Master's Thesis)**

**Zülal Keleş
GAZİ ÜNİVERSİTİ
INSTITUTE OF EDUCATION SCIENCES
July, 2025**

ABSTRACT

This study aims to examine the factors that influence instrument choice and educational processes in amateur and professional music education. Planned within the scope of quantitative research methods, the study employs a descriptive-relational survey model. The study group consists of voluntary individuals receiving amateur and professional instrument training. The research was conducted by reaching out to participants individually, and the evaluations were based on the participation of 50 amateur and 50 professional individuals. The data collection process was carried out through Google Forms, and the data were analyzed using the “*Statistical Package for the Social Sciences Version 27 (SPSS-27)*”. In light of these analyses, family influence was found to be the most significant factor in instrument selection among amateurs, at a rate of 56%. During the instrument training process, teacher influence was the most effective factor for amateurs, accounting for 76%. On the other hand, when we look through the context of professional music education, the most significant factor in instrument selection was also teacher influence, with a rate of 64%. Furthermore, among professionals, the most influential factor in the instrument training process was the statement “The possibility of pursuing a career related to my instrument increases my motivation,” with 84% agreement. Furthermore, when the instrument selection process was evaluated statistically, the most significant correlation was found to be the

influence of job opportunities. It was observed that professionals accepted this influence (38% agreed, 14% strongly agreed), whereas amateurs largely rejected it (28% disagreed, 46% strongly disagreed). On the other hand, teacher influence was found to be highly effective in instrument selection for both groups, with a rate of 40%. When examining musical instrument selection and musical instrument education processes, the most statistically significant relationship was found to be in professional effects. Amateurs indicated that they did not want to pursue a career in music in the future (40%), while professionals stated that playing a musical instrument increased their motivation to pursue a career related to music in the future (58%). Moreover, when examining the influence of instrumental skills during the training process (42% for amateurs, 52% for professionals), family influence (40% for both amateurs and professionals), and teacher influence (54% for both amateurs and professionals), it was observed that these factors had similarly high levels of impact across both groups.

Based on the research findings, it is recommended that guidance be provided to ensure that individual differences are taken into consideration and that awareness is promoted during the processes of instrument selection and music education.

Key Words : Perception, instrument selection, instrument training, professional musician, amateur musician

Page Number : xii+89

Supervisor : Prof. Dr. Şebnem Yıldırım Orhan

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xi
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	4
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.2.1. Alt Amaçlar	5
1.3. Araştırmanın Önemi.....	6
1.4. Sayıtlar.....	6
1.5. Sınırlılıklar.....	6
1.6. İlgili Araştırmalar	7
BÖLÜM II	10
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	10
2.1. Müzik Eğitimi.....	10
2.1.1. Genel Müzik Eğitimi.....	11
2.1.2. Amatör (Özengen) Müzik Eğitimi.....	12
2.1.3. Mesleki (Profesyonel) Müzik Eğitimi.....	13
2.2. Çalgı Eğitimi.....	14
2.2.1. Genel Çalgı Eğitimi.....	15
2.2.2. Mesleki (Profesyonel) Çalgı Eğitimi.....	15

2.2.3. Amatör (Özengen) Çalgı Eğitimi.....	16
BÖLÜM III	18
YÖNTEM.....	18
3.1. Araştırmanın Modeli	18
3.2. Çalışma Grubu	18
3.3. Veri Toplama Araçları	20
3.4. Verilerin Toplanması.....	21
3.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	21
BÖLÜM IV	22
BULGULAR VE YORUMLAR.....	22
4.1. Amatör Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi ve Eğitim Sürecini Etkileyen Faktörler	22
4.1.1. Amatör Seçim Sürecini Etkileyen Faktörler	22
4.1.2. Amatör Çalgı Eğitimi Sürecini Etkileyen Faktörler	32
4.2. Profesyonel Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi Ve Eğitim Sürecini Etkileyen Faktörler	43
4.2.1. Profesyonel Seçim Sürecini Etkileyen Faktörler	43
4.2.2. Profesyonel Çalgı Eğitimi Sürecini Etkileyen Faktörler	51
4.3. Çalgı Seçimi Ve Eğitim Sürecini Etkileyen Faktörlerde Amatör Ve Profesyonel Müzik Eğitiminde ki Farklılık Veya Benzerlikler	60
4.3.1. Amatör ve Profesyonel Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler	60
4.3.2. Amatör ve Profesyonel Çalgı Eğitimi Sürecinde Etkili Faktörler	62
BÖLÜM V	64
SONUÇ VE ÖNERİLER	64
5.1. Sonuç ve Tartışma.....	64
5.2. Öneriler	66
KAYNAKÇA	68
EKLER	73
EK 1. Amatör Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi ve Eğitim Süreçlerini Etkileyen Faktörlerin Formu	74
EK 2. Profesyonel Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi ve Eğitim Süreçlerini Etkileyen Faktörlerin Formu	80
EK 3. Gazi Üniversitesi Etik Komisyon İzni	86

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. <i>Sosyodemografik Bilgiler Tablosu</i>	20
Tablo 2. <i>Cinsiyetin ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i> ..	22
Tablo 3. <i>Yaşın ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	25
Tablo 4. <i>Sınıfın ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	27
Tablo 5. <i>Çalınan Çalgının ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	30
Tablo 6. <i>Cinsiyetin ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	32
Tablo 7. <i>Yaşın ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	35
Tablo 8. <i>Sınıfın ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	38
Tablo 9. <i>Çalınan Çalgının ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	41
Tablo 10. <i>Cinsiyetin ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i> ...	43
Tablo 11. <i>Yaşın ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	45
Tablo 12. <i>Sınıfın ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	47
Tablo 13. <i>Çalınan Çalgının ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	49
Tablo 14. <i>Cinsiyetin ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı</i>	51

Tablo 15. Yaşın ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı	53
Tablo 16. Sınıfın ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı	55
Tablo 17. Çalınan Çalgının ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı	57
Tablo 18. Grupların ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı	60
Tablo 19. Grupların ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı	62

BÖLÜM I

GİRİŞ

Yaşam, nefes alan tüm canlıların sahip olduğu ve aynı zamanda kesin olarak yitireceği bilinen bir armağandır. Bu armağan, bazıları için uzun soluklu, bazıları için ise kısadır. Bu süreyi değiştirebilmek biz insanların elinde olmasa da nasıl geçireceğimiz ve şekillendireceğimiz bizim ve sosyal çevremizin elindedir. İnsanın sosyal bir canlı olması sebebiyle doğduğu çevrenin, gelişimi üzerindeki etkisi tartışılmazdır. Kişinin ilgi alanları ya da yönelimleri bireysel gibi gözükse de “oluşum ve devam süreci” bir şekilde hep çevresiyle bağlantılar içererek çeşitli dönüşümlere uğramaktadır. İnsan bu dönüşümlerden konfor alanından çıkmamak adına kaçmaya çalışırsa gelişemez ve aynı döngüye sıkışır. Bu istenilmeyen bir durumdur çünkü insan değişmezse gelişmez, gelişmezse değişmez bir yapıya sahiptir. Burada değişimden kasıt, istenilen duruma karşı öz yeterliliğin artması veya azalmasıdır.

Kişilerin sahip oldukları öz yeterlilik durumu arttıkça, gerçekleşmesi hedeflenen alandaki kazanımlar da aynı oranda gelişmekte ve sürecin devamlılığında da geleceğe yönelik etkili adımlar atılmış olmaktadır. Bu duruma ilaveten öz yeterlilik, kişilerin sosyal etkileşimleriyle de bağlantılarını kesmeden devam eden ama yine de kendilerine dair beklentileriyle çakışmadan yürütülebilmektedir. Yani özyeterlilik bu iki durumla doğru orantılı olarak karşımıza çıkmaktadır (Çetin & Basım, 2010). Burada anlatılan yürütülebilir olma durumu oldukça önemlidir. Kişi arada kurulması gereken dengeyi kendi kendine değerlendirebiliyor olmalıdır. İşte burada kişi doğru dengeyi kurabilirse tam da bahsedilen özyeterlilik halini gerçekleştirebilmiş olur. Bu bağlamda kişilerin yaşam yollarında kendi kendilerini değerlendirebilir olmaları, nitelikli olmalarını kuvvetle muhtemel kılmaktadır.

Kişilerin yaşam yolları, içsel ve dışsal değişikliklere göre şekillenip değişmektedir. Her bir yaşam, kendi içinde çok çeşitli ve farklı etkilerde deneyimler içerir. Bu deneyimler, kimliğimizi geliştiren asıl kazanımlarımızdır. Aynı anda benzer durumlarla karşılaşan insanlarda bile, beceriler ve algılar farklı seçimler ile sonuçlar doğurabilmektedir. Bu sebeple, müzik gibi duygu, düşünce, istek, beceri ve arzularla iç içe bir alanda çok farklı varyasyonların olması kaçınılmazdır.

Müzik nedir diye soracak olursak aslında bir şekilde hepimiz cevabı biliyoruz. Bir müziği duyduğumuzda herhangi bir müzik bilgimiz olsun veya olmasın hangi türünü sevip hangisini sevmediğimizi bile ayırt edebiliriz. Müzik dinlenilebilen bir sanattır ve kültürden bağımsız düşünülemez. Hiçbir kültür müziksiz değildir, her kültürün içinde istisnasız olarak müzik vardır. Bundan da anlaşılacağı üzere müzik evrensel dil olarak kabul edilir. Yani esasen duygularımızın dilidir (Alperson, 2010).

Sun (1969) çalışmasında, müziğin kültürel alanın en etkin ve en yaygın kolu olduğundan bahsetmektedir. Bunun içinse müzik ile ilgili temek görüşlerin tutarlı olması önemlidir (s. 3). Müzik kültüründen bahsetmeden önce kültürden biraz bahsetmemiz gerekmektedir.

Uçan (2000) çalışmasında, kültür dediğimiz olgunun yaşının tahmini olarak 2 milyon yıl önceye dayandığından bahsetmektedir. Geçmişten günümüze insanlığın kültürel evrim süreci insanbilimcilerce genellikle üretim öncesi (paleolitik), üretim (neolitik) ve yoğun üretim (endüstri) dönemi olarak 3 ayrı dönem olarak adlandırılmıştır (s. 113).

Uçan (1994) çalışmasında, müziğin çok karmaşık çağrışımlar yapan bir kavram olarak karşımıza çıktığını gözler önüne sermiştir. Müzik, farkında olma durumumuzdan bağımsız olarak, evde, sokakta, törende, televizyonda ve dergide, özetle yaşamımızda sıklıkla maruz kaldığımız sözcük olarak görülmektedir. Müzik sözcüğü birinci anlamda, kulağımızla algıladığımız birbiriyle uyumlu seslerin oluşturduğu estetik bütünü ifade etmektedir. İkinci anlamında ise bu bütünün oluşturduğu yazılı veya basılı biçimi anlatmaktadır. Üçüncü anlamıyla, böylesine bir bütünü çalarak, söyleyerek seslendirilmesini belirtmektedir. Dördüncü anlamında ise, müzik sanatı olarak karşımıza çıkmaktadır. Beşinci anlamıyla ise, müzik, müzik bilimidir. Altıncı anlamında, müziğin oluşturduğu daire, müzik okulu, müzik bölümü ya da devlet konservatuarı olarak karşımıza çıkmaktadır. Yedinci anlamına bakarsak da sözgelisi olarak Ankara Devlet Konservatuarı, Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü olarak karşımıza çıkabilmektedir. Sekizinci anlamında, toplumun oluşturduğu kültürel sistemin, öğelerinden biri olarak kurum gibi müziktir. Dokuzuncu anlamda anlatılmak istenen müzik, sözgelimi Saygun'un müziği, Türk müziği, Barok müziği

olarak nitelendirilebilmektedir. Onuncu anlamıyla müzik, Őu ormanın müziği, bu dilin müziği gibi ifade edilmektedir. On birinci anlamıyla müzik eğitimi, on ikinci anlamıyla ise müzik yoluyla eğitimi kastetmektedir (s.10-11). İŞte bu anlamlardan dolayı müzik eğitimi ve müzik yoluyla eğitim, kapsayabilecekleri konular ve süreçler açısından oldukça önem içermektedir.

Sığırtmaç (2005) alıŐmasında, müzik insanın doğduğu andan itibaren her anında yanındadır demiştir. Aynı zamanda içtiğimiz su, yediğimiz yemek gibi doğal bir süreçtir. Annenin karnındaki bir bebek bile seslere tepkiler vermektedir. Yeni doğan bebeklere bakıldığında ise onların duydukları ninniler ve Őarkılar eşliğinde rahatça uyudukları gözlemlenmektedir (s.30). Bu Şekilde insanın varoluŐundan itibaren müzik eğitiminin hayatında yer aldığı anlaŐılmaktadır. O zaman; Annenin kalp atımı ilk ritmi, annenin konuŐması ise ilk melodisidir bebeğin diyebiliriz.

Müzik eğitiminde müziğe dair bilgiler kazandırmak, daha önceki öğrenilenlerden yola çıkarak gelen yanlış müziksel davranışları yenilemek veya eski müziksel davranışları güçlendirmek amaçlanmaktadır (Uçan, 2005, aktaran Topaloğlu, 2021, s. 789).

İnsan, sanatla iç içe geçmiŐ bir hayatla kuŐatılmıŐtır. YaŐamın içindeki ilerleyiŐle paralel Şekilde devam etmektedir. YaŐamda gerçekleŐen deđiŐimler ve dalgalanmalar müziğe de yansımaktadır. Bu sebeple genel müzik eğitimi, temel eğitimden günlük yaŐantılara kadar her süreçte etkin bir Şekilde yer almaktadır (Öz, 2001).

Müzik eğitimi, kendi içerisinde birçok farklı boyutu kapsamaktadır. Çalgı eğitimi ise, kişilerin müzik eğitimi yolculuklarında en önemli yapı taŐlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalgı eğitimi, kişilerin müzik eğitimi yolculuklarında en önemli yapı taŐlarında ana boyutlardan biri olarak yerini almaktadır.

Uçar (2011) alıŐmasında çalgı eğitiminde performansın kiŐiden kişiye göre farklılık gösterebileceğini belirtmiŐtir. Bunun dışında çok çeşitli durumlara rağmen kazandırılması gereken temel davranıŐlardan bazılarının ortak olması beklenmektedir (s.16).

Çalgı eğitiminde amaç sadece kişilere teknik bilgiler kazandırarak müzikaliteye katkı sağlamak değil, aynı zamanda kişilerin yaŐamları boyunca da bu kazanımlardan yararlanarak uzun soluklu iŐlevsel hale gelmelerini sağlamaktır (Ercan, 2003, akt. Büyükkayıkı, 2008, s.13). Müzisyenlerin algı seçimlerini ve hatta çalgı eğitimi süreçlerini de yakından etkiler. İçinde insanın kendinden parçalar kattığı her iş gibi, çalgı seçimi ve çalgı eğitimi süreci de

birbirinden bağımsız düşünülmemesi gereken konular olup, devamlılık esası isteyen hassas konulardır.

Çalgı eğitimi, her ne kadar bazı durumlarda toplu olarak gerçekleştirilse de bireysel bir süreç olduğu ve farklı şekillerde yürütülebildiği için çalgı seçiminde de iç veya dış faktörler oldukça etkilidir. Tıpkı içsel yaşam yolu ve dışsal yaşam yolunda olduğu gibi çalgı eğitiminde de çalgı yaşam yolu aynı süreçlerden geçmektedir. Bu sebeple amatör ve profesyonel eğitim alan kişileri etkileyen durumlar kendi içerisinde ayrılmaktadır. Bu eğitim durumu da ileride karşılaşılabilecek çeşitli etmenler doğrultusunda sıklıkla değişiklikler gösterebilmektedir. Çünkü her süreçte olduğu gibi çalgı eğitimi sürecinde de gelişim değişimsiz olmamaktadır. Tüm bu seçimlerin, süreçlerin etkisinin tespit edilmesi ve sürece dair bilgi kazanılması ileriye yönelik bilinç kazanılması adına oldukça önemlidir. Bu çalışma amatör ve profesyonel eğitim alanında çalgı seçimi ve çalgı eğitimi süreçlerini etkileyen faktörlerin saptanması adına yapılan durum saptamaya dayalı betimsel bir çalışmadır.

1.1. Problem Durumu

Kişilerin müzik eğitimini hem bireysel hem de toplumsal birikimlerinin önemli ölçüde şekillendirdiği bir gerçektir. Konu, müzik eğitiminin en önemli kollarından biri olan çalgı eğitimine geldiğinde ise süreç daha da karmaşıklaşmaktadır. Akın (2024) çalışmasında özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenleri incelemiştir. Bu doğrultuda özengen müzik eğitimi verilen kurumlarda öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar, öğrencilerin çalgı seçimini belirleyen etmenler, en çok tercih edilen çalgılar, öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları sıkıntılar gibi bulgular elde edilmiştir. Bu çalışmaya göre, çalgı çalmanın öğrenci görüşlerinde, çalgı çalmanın kişilere farklı ve ayrıcalıklı hissettirdiği belirtilmiştir (s.68). Ancak bu çalışmada sadece özengen çalgı eğitimi alan kişiler ve bu eğitimi kurumlardan alan bireyler üzerine yoğunlaşmıştır. Sariteke (2024) çalışmasında, öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre çalgı kalitesi, öğrenci tutumları ve çalgı ders başarılarına yönelik ilişkisel durumlarını incelemiştir. Bu durumlara yönelik elde ettiği öğretmen bulgularına göre çalgı kalitelerinin öğrencilerinin başarılarında etkin olduğu tespit edilmiştir. Bu durumların ders başarılarında da etkin bir rol oynadığı savunulmuştur. Fakat öğrencilerin çalgı tutumlarıyla, çalgı dersleri arasında anlamı bir ilişki saptanamamıştır (s.74). Bu çalışmada ise mesleki anlamda çalgı dersi alan öğrencilerin sürecinin görüldüğü üzere belirli bir kısmı ele alınarak incelenmiştir.

Kişiler çalgı eğitimine başlarken ve devam ederken çeşitli temel koşulların etkisine maruz kalmaktadır. Bilindiği üzere çalgı eğitimi bir süreç olmakla beraber, bu sürecin amatör veya profesyonel çalgı eğitimi alan kişilerde nasıl ve ne koşullara ilerlediği konusunda yeterli verilere ulaşılamamaktadır. Amatör ve profesyonel çalgı eğitiminde çalgı seçimi ve eğitimi süreçlerini etkileyen faktörlere ilişkin ülkemizde yeteri kadar kaynağa ulaşılmamaktadır. Bu konulara ilişkin yapılacak olan durum saptaması ile gelecekte bu çalışma alanlarına yönelik yapılabilecek yeni araştırmalara rehberlik edilmesi hedeflenmektedir. Çalgı seçimi insanın bütün hayatını etkileyen önemli bir faktördür. Bu durumdan mütevellit iyi düşünülerek seçilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde çalgı eğitim süreci, seçimi kadar süreklilik açısından oldukça önemlidir. Bu çalışma, etkin olan faktörlerin gözlemlenmesi, pozitif ve negatif sonuçlarının saptanmasında çalgı seçimi ve sürecinin önemini vurgulayarak referans olacaktır. Bu bağlamda araştırmamın problem cümlesi; amatör ve profesyonel müzik eğitiminde çalgı seçimi ve eğitim süreçlerini etkileyen faktörlerin incelenmesidir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada amatör ve profesyonel müzik eğitiminde kişilerin çalgı seçimi ve eğitimi sürecini etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve bu konuda bilincin arttırılarak farkındalık yaratılması amaçlanmaktadır. Aynı zamanda çalgı seçiminin bir yaşam biçimi seçme durumu olduğuna ve yaşamla paralel olarak devam eden uzun soluklu bir iş olduğuna dikkat çekmek istenmektedir.

1.2.1. Alt Amaçlar

- 1- Amatör müzik eğitiminde çalgı seçimi ve eğitim sürecini etkileyen faktörler nelerdir?
- 2- Profesyonel müzik eğitiminde çalgı seçimi ve eğitim sürecini etkileyen faktörler nelerdir?
- 3- Çalgı seçimi ve eğitim sürecini etkileyen faktörler, amatör ve profesyonel müzik eğitiminde nasıl bir farklılık veya benzerlik göstermektedir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Müzik eğitimin en önemli alanlarının başında gelen çalgı eğitimi, oldukça geniş bir kapsam alanına yayılmaktadır. Bu sebeple ele alınırken çalgı çalanların, amatör ya da profesyonel, her yaş grubundan, cinsiyet fark etmeksizin kişilerden oluştuğu göz önünde bulundurularak yapılmasıyla, bu çalışma kapsam açısından geniş bir perspektiften bakarak hazırlanmıştır. Yine aynı şekilde çalgı seçimi ve eğitimi uzun soluklu ve birbirinden ayırt edilmeden incelenmesi gereken süreçlerdir. Bunun sebebiyse çalgı seçimi yapılmasının amatör ya da profesyonel her yaşta grup için farklı faktörlerden şekillenerek yapıldığının bilinmesidir. Bu bağlamda yapılan seçim sonucunda da tüm süreci bu çalgıyla geçiriyor olmaları çalgıya devam süreçleri açısından hangi faktörlerden etkilendiklerini de önemli kılmaktadır. Yapılan diğer akademik çalışmalarda ilgili literatür kısmında yer alanlar gibi birçok benzer çalışma bulunmuştur fakat bu kadar kapsayıcı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yani bu çalışmada süreçleri özelden çok genelden bakarak ele alarak bütün kapsama daha çok yaklaşmak hedeflenmiştir. Bunun dışında çalışmada çevrenin bireyler üzerindeki etkisini ortaya koymak ve uyarıların saptanarak gereken zamanda nasıl bir yol izlenebileceğine dair çıkarımlarda bulunabilmek amaçlanmıştır. Aynı zamanda çalgı seçiminde ve çalgı eğitimi sürecinde olan kişilerin farkındalıklarını arttırmaya katkıda bulunması, amatör ile profesyonel eğitimin arasındaki nüansa dair bilincin artması, kişilerin seçimlerini yapıp istikrar sağlamaya çalışırken hangi faktörlerden etkilendiklerini görerek bundan sonraki süreçlerine kolaylıklar sağlaması açısından bu çalışma önem teşkil etmektedir.

1.4. Sayıtlar

Bu araştırmada,

- Bu araştırmada kullanılmış veri toplama araçlarının araştırmanın amaçları ile çatışmadığı ve uygun olduğu için seçildiği,
- Bu araştırmadaki veri toplama araçlarına verilmiş olan cevapların samimi, içten ve doğrulukla cevaplandığı varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma,

- Amatör ve profesyonel müzik eğitimi alan ve ilgili kurum veya kuruluşlarda öğrenim gören kişilerin görüşleri,
- Araştırma, çalgı eğitimi alan gönüllü kişiler ile sınırlandırılmıştır

1.6. İlgili Araştırmalar

Yapılan araştırmalar sonucunda çalışmanın bu kısmında konuya dair daha önce yapılmış olan çalışmalara yer verilmiş olup, benzer nitelikler taşıyan çalışmaların içeriğine yer verilmiştir. Bu bağlamda aşağıdaki araştırmalar konuyu daha sağlam temeller üstüne yerleştirerek desteklemektedir.

Akbudak ve Taşdemir (2021) çalışmasında profesyonel müzik eğitimi alanında öğrenim gören öğrencilerin bireysel çalgı tercihlerini etkileyen faktörler ele alınmıştır. Lisans seviyesindeki öğrencilerin yer aldığı çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin çalgıyı seçme nedenlerine dair bilgilerin toplanabilmesi için 12 soruluk bir görüşme formundan yararlanılmıştır. Ortaya çıkan sonuçlarda ise öğrencilerin çalgıyı seçmesine yönelik en büyük etkenlerin başında öğretmen katkıları, çalgıya olan sevgileri ve ilgilendikleri müzik türü gibi sonuçlara ulaşıldığını belirtmişlerdir.

Çaylak (2022) müzik alanında öğrenim gören öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyon ve tutumlarına dair bir inceleme yapılmıştır. Çalışmada iki farklı ölçek oluşturulmuş olup, ilki uyarlanma çalışması olan bir motivasyon ölçeği olmuştur. İkincisi ise çalgı eğitimine yönelik tutum ölçeği olmuştur. Sonuç kısmında da öğrencilerin sahip olduğu motivasyonların çalgı seçim şekillerine ve kaçınıcı sınıfta olduklarına göre değişmediği, çalgılarında geçirdikleri süre ve cinsiyetlerine göre değiştiği tespit edilmiştir. Buna ilaveten çalgı eğitimine yönelik tutumlarında ise çalgılarını nasıl seçtiklerine, kaçınıcı sınıfta olduklarına ve hangi üniversitede olduklarına dikkat edilmesi gerektiği fark edilmiştir. Ayrıca çalgı eğitimine yönelik tutumlarına etki etmeyen faktörler ise çaldıkları çalgılar ve kaçınıcı sınıf oldukları gibi etkenler olarak görülmüştür (Çaylak, 2022).

Sağır ve Karataş (2022) cinsiyetlerin çalgı tercihinde nasıl bir etkisi olduğu incelenmek istenmiştir. Bu çalışmanın uygulamasında Türk müziği alanında eğitim veren 10 kurumdan ve batı müziği alanında eğitim veren 7 kurumdan aldıkları çalgı ve cinsiyet verilerine göre birbirlerine oranları hesaplanmıştır. Bu verilere göre çello, viyola, piyano, obua, keman ve flüt gibi çalgıları kadınların daha çok çaldıkları tespit edilmiştir. Erkekler tarafından ise ney,

gitar, kontrbas, bağlama ve klarnet gibi çalgıların daha yoğun tercih edildiği sonuçlarına varmışlardır.

Sağır ve Karataş (2021) toplumların cinsiyet rollerine dair bir çalışma yapmışlardır. Burada toplumun insanlara karşı olan yargıları ve tutumları gözlemlenmiştir. Kadın çalgısı denildiğinde toplumsal etkilerden dolayı bazı çalgılar akla gelmekteyken, erkek çalgıları dendiğinde de bazı çalgıların akla geldiği görülmüştür. Burada akordeon çalan kadınlar üzerinden bir çalışma yürütülmüş olup, Kayseri merkezli Çerkez kadınlar ele alınmıştır. Bu bağlamda 16 kadına ulaşılmıştır. Çalışma için yarı yapılandırılmış sorular oluşturulmuştur. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında ise kadınların ailelerinin ve toplumun onlara biçtiği rollerden etkilenerek çalgılarını seçtiklerini ortaya çıkarmışlardır.

Topaloğlu (2021) müzik bölümü öğrencilerinin görüşlerinden yararlanılarak yürütülen bir çalışmada meslek eğitimlerine başlarken ki çalgı seçimlerini etkileyen faktörler ve ilerleyen süreçlerindeki çalgı faktörlerini nasıl etkilediğine yönelik bir çalışma yolu izlenmiştir. Çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemi aynı anda kullanılmıştır. Araştırma bitiminde elde edilen bulgulara göre erkek öğrencilerin ve kadın öğrencilerin seçtikleri enstrümanda cinsiyetlerinin de etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Mesleki müzik eğitimlerinden önce erkek öğrencilerin daha çok gitar ve bağlama gibi çalgılara yöneldiği, kadın öğrencilerinse flüt ve keman gibi çalgılara yöneldiği görülmüştür. Özellikle çalgı seçimlerinde arkadaşları ve çevrelerinin etkisinin büyük olduğu ortaya çıkmıştır. Mesleki müzik eğitimlerinden sonra ise çalgılarını seçmelerinde kontenjan durumları gibi akademik faktörler de dâhil olmuştur. Öğrencilerin çalgıya devamlılık süreçlerindeki akademik başarı durumlarında ise çalgılarına dair özgüvenlerinin ve sevgilerinin etken olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Bilen (2020) özengen müzik dersi alan öğrencilere yönelik bir motivasyon düzeyi incelemesi yürütmüştür. Bu çalışmayı yaparken müzikal motivasyon ölçeğinden yararlanılmıştır. İki bölüme ayrılarak yürütülen çalışmada kişisel bilgiler ve öğrencileri motive eden kaynaklar sorgulanmaktadır. Araştırmanın verilerine bakıldığında öğrencinin yetenek durumunun ve çalgıda geçirdiği yılların önemli düzeyde motivasyonlarına katkı sağladığı görülmüştür. Bunun dışında araştırmada daha çeşitli faktörlere de bakılmıştır. Yaş, cinsiyet, konserlerdeki aktiflik durumları gibi durumlar da oldukça motivasyonlarını etkileyen durumlar olarak karşımıza çıkarmıştır.

Kılınçer ve Aydın Uygun (2017) amatör ve profesyonel müzisyenlerin çalışma ve öğrenme stratejilerini çözümleyebilmek adına yürütülen bir başka çalışmada 412 amatör ve 103 profesyonel müzisyenden oluşturulan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışmanın verileri

enstrümantal müziği çalışırken ve öğrenirken kullanılan stratejiler ölçeği ve kişisel bilgilerin içerdiği formdan elde edilmiştir. Çalışma sonucunda dikkat gerektiren konularda amatör müzisyenlerdeki başarı düzeyinin daha iyi olduğu sonuçlarına ulaşmışlardır. Profesyonel müzisyenlerde ise anlamının daha iyi düzeylerde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Gergin (2010) çalışmasında bireysel çalgı 1 dersine karşı öğrencilerin tutumları ve başarılarının çeşitli değişkenler açısından ele alınıp incelendiği bir çalışmaya bakıldığında ise öğrencilerin cinsiyet, mezun oldukları okul, süreklilikteki okulları, çalgılarının nasıl seçildiği gibi konuların onların tutum ve başarıları üzerindeki etkisi gibi durumlara değinilmiştir. Araştırmanın örneklemini yedi farklı üniversitede aktif eğitim gören 1. Sınıftaki çalgı dersi gören müzik öğretmenliği öğrencileri oluşturmaktadır. Elde edilen veriler araştırmacının kendisinin oluşturduğu 5'li likert tutum ölçeği tarafından ortaya çıkmaktadır. Sonuçlar ise SPSS programı ile elde edilmiştir. Öğrencilerin tutumlarında artış oldukça başarılarında da artış olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde, araştırmayı temellendirdiğimiz önemli konu başlıklarına ve araştırmaya katkı sağlayacağı düşünülen araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Müzik Eğitimi

Sanat eğitimi birçok farklı kola ayrılır ve bunlardan biri de müzik eğitimidir. Bakıldığında, müzik eğitimi kişideki davranışları belirli bir hedef doğrultusunda değiştirmeyi hedefleyerek müzikal davranışları kazandırma sürecidir. Her ne kadar müzik eğitimi bir bütün halinde ele alınsa da odaklandığı amaca yönelik uygun bir nitelik kazanır. Bu doğrultuda müzik eğitimi, genel, özengen ve mesleksi olarak 3 ana amaç doğrultusunda ele alınmaktadır. Bu üç ana öğrenme süreci, herkes için tamamlayıcı niteliktedir (Uçan, 2005).

İnsan, müzik eğitiminin en temel ögesidir. Müzik eğitiminde insan, duyarlı bireyler yetiştirirken mevcutta bulunan yeteneklerini geliştirerek, yaratıcılıklarına dokunmayı amaçlamaktadır (Hancıoğlu, 2010, s.8).

İnsanın kendi zihninde anlamlandırmak istediği sesleri yansıtmasını sağlamaya yarayan müzik eğitimi, geçmişten günümüze birçok farklı aktarım ve değişim geçirmiştir. Kimi zaman insanların dert yoldaşı olmuş, kimi zaman da eğlence kaynakları olmayı başararak kişilerin çeşitli duygularına ve çeşitli isteklerine göre şekillenerek eğitimlerini de ona göre yönlendirerek bir yaşam yolu yaratmalarına destek olmuştur.

Müzik eğitimi, bireylerde istedik davranışları oluşturmak için kullanılan bir araçtır. Oluşturulması planlanan değişikliklerin uygulanması yönünde daha net bir biçim kazanabilmesi adına, belirli bir programla uygulanmaktadır (Konakçı, 2010, s.13).

Müzik eğitiminde, bireyin kendi yaşantısı ve müzikal sürecine dikkat edilerek belirli istendik davranışların kazanılması amaçlanmaktadır. Kişilerin müzikle olan etkileşiminde her daim müzikal çevreleri ile bağlantıda kalarak sürece uyumlanmaları beklenmektedir. Bu müzikal süreçte kişinin başlangıçtan sonuca kadar ki yolunda programlı bir şekilde belirli bir sistem doğrultusunda ilerlemesi istenmektedir (Uçan, 1997, s.3).

Farklı derslerin öğretiminde de müziğin kullanıldığı bilinmektedir. İngilizce veya matematik gibi derslerde, farklı seslerin dört işlemleri için kullanılması gibi durumlar gerçekleşmektedir. Ayrıca müzik biliminin içindeki birçok bilgi matematikselidir. Bu bağlamda her ne kadar sosyal bir bilim olsa da yapısal özellikleri bakımından sayısal bir bilim olarak da ele alınabilmektedir (Uluçay, 2012, s. 38). Müzik biliminin bu şekilde de kullanılıyor olması müzik eğitiminin kapsamının ne kadar geniş olduğunu gözler önüne sermektedir.

Müzik eğitimi alan bireylerde çokça etkilenmeler olduğu bilinmektedir. Bu etkilenmeler, kişilerin eğitim durumuna ve eğitimin niteliğine göre de değişim göstermektedir (Uslu, 2013).

Müzik eğitimi en temel haliyle 3 ana türe ayrılır. Bunlar genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleksi müzik eğitimidir (Uçan, 1990, 1994, 1997; Aktaran Uçan, 2005).

2.1.1. Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, temel olan müzikal bilgilerin kazandırılmasının amaçlandığı ve anaokulundan başlanarak herkesin zorunlu eğitim içerisinde müfredat olarak aldığı eğitimdir (Oktay, 2017).

Genel müzik eğitiminin her düzeyde eğitimde bireylere kazandırılması gerekmektedir. Her yaşta uygulanması gereken bu eğitimde, okul, alan veya program türü gözetilmemelidir. Genel müzik eğitimi anaokulu ve ilkokulda sınıf öğretmenleri tarafından uygulanmaktayken, ortaokul ve lisede müzik öğretmenleri tarafından uygulanmaktadır. Üniversite eğitimine gelindiğinde ise genel müzik eğitimi, alanında uzman, yani müzik alanında öğretim görevlisi olan kişiler tarafından uygulanmaktadır (Uçan, 2005).

Bu eğitimin, sosyal ve duygusal olarak kişilerin gelişiminde yüksek bir etkiye sahip olduğu bilinmektedir. Bu bilgiye dayanarak kişilerin okul yaşantılarındaki müzik eğitimlerinde

kendilerine yönelik tutum ve davranışlarından kararlılıklarına kadar her türlü davranışlarını irdeleyerek kavrayabilmeleri gerekmektedir (Kocaarslan, 2009, s.6).

Özengen ve mesleki müzik eğitiminin temelini genel müzik eğitimi oluşturur. Genel müzik eğitimi bireyleri yatkın oldukları durum ve ilgiye göre gitmeleri gereken müzik eğitimi şekline yönlendirir. Bu durumda kişiler isterlerse özengen müzik, isterlerse de mesleki müzik eğitimi kolunu seçmektedir (Karabulut, 2009, s.3).

Genel müzik eğitimi ile öğretmen, öğrencilerine müzik sevgisini aşılıyarak onların geleneksel müzikten, evrensel müziğe kadar kültürel gelişimlerine katkıda bulunmaktadır. Bununla birlikte yetenek ve ilgileri keşfedilen öğrencilerin, çalgı çalmaya, müzik dinlemeye ve şarkı söylemeye öğretmenleri aracılığıyla yönlendirilmeleri gerekmektedir. Bu şekilde müzik hayatlarında birçok kişi, ilk deneyimlerini genel müzik eğitimi vasıtasıyla yaşamaktadırlar. Bütün özengen ve mesleki müzik eğitiminin temelini oluşturan eğitim, genel müzik eğitimidir (Bayırlı, 2022, s.10).

2.1.2. Amatör (Özengen) Müzik Eğitimi

Amatör sanat eğitimi, sanata amatörce gönül vermiş bireylere yönelik bir eğitim olarak karşımıza çıkmaktadır. Temel amacı bireyin isteğine yönelik sanat koluna yönelerek etkin bir şekilde sanatsal davranışların kazandırılmasını sağlamaktır. Amatör (özengen) sanat eğitiminde, parasal karşılık beklenmeksizin, yalnızca yaşam tarzına müziği entegre ederek bir doyum sağlamak amacıyla bir yol izlenmektedir. Bu durum aslında sanatı dinleyen ve tüketen kitlelerden farklı bir durumları olduğunu gözler önüne sermektedir. Bu durumlar ile yapılan çalışma ve fırsatlar doğrultusunda bireylerin yeteneklerinin çoğalması ve çeşitlenmesi beklenmektedir (Hancıoğlu, 2010, s.7). Bu şekilde değerlendirildiğinde, özengen sanat eğitiminin içinde yer alan özengen müzik eğitiminin aynı doğrultularda varlığını sürdürdüğü görülmektedir.

Bireylerin ilgi ve istekleri doğrultusunda, kendilerini geliştirmeyi amaçlayarak yetenekli olup olmadıkları gözetilmeden aldıkları eğitime, özengen müzik eğitimi denir (Ürün, 2015).

Özengen müzik eğitimi, anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim aşamalarından başlayarak sadece bireye yönelik ya da grup halinde yapılabilen bir eğitim türüdür. Günümüzde sayısı bakımından hafife alınmayacak kadar büyük kitlelere açılan özengen müzik eğitiminin, belirli yasalar ile işleyişi, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yönetmelikleri kapsamında sürdürülmektedir. Bu kurumların içerisinde farklı çalgı eğitimleri ve ses eğitimleri yer

almaktadır. Bireyler özengen müzik eğitimi kapsamında geliştirilirken, genel müzik alanındaki eksiklikleri tamamlanıp, müzik eğitimlerine bu iki müzik türüne dair destekleyici bir köprü inşa etmiş olmaktadır (Bayırlı, 2022, s.13).

Dünya genelinde bu şekilde üç tür müzik eğitimi olduğunu söylemek mümkündür. Fakat amatör müzik eğitimi kişiye özgü bir eğitim olduğu için sınırları da kolaylıkla çizilememektedir (Çuhadar, 2016).

Örgün eğitim kapsamında verilen ders saatlerinin yeterli olmaması gibi sebeplerle Özengen müzik eğitimi, ülkemizde belirli bir yeteneğe sahip ve müziğe ilgi duyan öğrenciler için önemli bir ihtiyaç karşılamaktadır. Bu durumlardan kaynaklı özengen müzik eğitimi kurumlarına talep de artmıştır (Bayırlı, 2022, s.12).

2.1.3. Mesleki (Profesyonel) Müzik Eğitimi

Mesleki sanat eğitimi, sanatın bir dalını mesleki anlamda yapmayı hedefleyen ve sanata belli bir düzeyde ilgili, istekli ve yetenekli bireylerin tercih ettiği sanatın bir koludur. Mesleki sanat eğitimi görmek isteyen kişilerde yer alması gereken en önemli kriter belli bir yeteneğe sahip olmalarıdır. Bu eğitimin amacı sanat alanında üretirken yorumlayabilen, araştıran öğretebilen bireyler yetiştirebilmektir. Bu alanın eğitimini ise, yine bu alan için yetiştirilmiş, alanın içinden uzman kişiler gerçekleştirmektedir (Hancıoğlu, 2010, s.8). Tabi ki Mesleki sanat eğitiminin içinde mesleki müzik eğitimi çok önemli bir yer tutmaktadır.

Müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimiyle doruğa, yani zirvelerine, derinlerine erişir fakat özengen müzik eğitimiyle ayaklanır. Müzik eğitimi, bu şekillerde zemine oturmuş olur (Uçan, 2005, s. 34).

Mesleki müzik eğitimi, kariyer planını bu alanda seçen, seçmek isteyen veya bu alana yeteneği olup, mesleği yapabilmelerine yönelik müzikal tutumları, becerileri ve deneyimleri kazanmayı hedefleyen bireylere uygulanmaktadır. Bu tutumları kazanıp, bu alanda uzmanlaşmak isteyen bireyler, yaş ve seviyelerinin gerektirdiği eğitim açısından başvurdukları kurumlar tarafınca çeşitli özel yetenek sınavlarına alınmaktadır. Bu sınavlar aracılığıyla kişilerin müzikal yetenekleri değerlendirilmektedir. Bireylerin yaş ve seviyeleri de konuya dahil çünkü mesleki müzik eğitimi, bireylerin küçük yaşlarda yönlendirilmesiyle de başlayabilmektedir. Özellikle bireyler ortaokul çağlarına geldiklerinde, müziği mesleki olarak yapıp yapmayacakları daha net bir şekilde görülebilmektedir. Bireylerin en netlik kazandıkları dönem ise üniversite olarak karşımıza çıkmaktadır. (Bayırlı, 2022 s.11).

Mesleki müzik eğitimi alacak kişinin sahip olması gereken özellikler, seçtikleri kol, dal, iş ya da mesleğin yanında getirdiği boyutlara göre aranmaktadır. Bu durumların asgari yeterliliğe ulaşmış ulaşması önemsenmektedir (Karan, 2011, s.7).

2.2. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitiminde ğretmen-ğrenci ilişkisi etkin bir öğrenme süreci için oldukça önemlidir. Öğretmenin ğretme becerisinin güçlü olması ve çalgısı üzerindeki hakimiyeti nasıl önemli bir etkense, öğrencinin de çalgıyı almaya istekli ve alışkan oluşu beklenen başarıya ulaşılmasına büyük bir etkendir (Bostancı, 2024, s.8).

Çalgı eğitiminde, kişilerin gerçekleştirmeleri beklenen hedefleri gerçekleştirebilmeleri adına tüm dünyada geçerli kabul edilen yöntemler vardır. Bu yöntemler Suzuki, Carabo-Cone, Kodaly ve Dalcroze'dir. Günümüzde bu yöntemler çocukların çalgı alabilmelerine kolaylık sağlamaktadırlar. Burada sözü geçen tüm yöntemlerdeki ortak amaç, çalgı eğitimi öncesi ve gerçekleştiği süreçte müzikal açıdan beceriler kazandırmaktır. Aynı zamanda kişilerin gelecekte yapacakları işlere de birikim kazandırmaları, müziğe istekli ve yetenekli kişiler açısından oldukça önemlidir (zen, 2004).

Çalgı eğitimi, bireyleri müzikal anlamda geliştirmeyi hedefleyen eğitim biçimidir. Bir ya da birden fazla çalgının kullanılmasıyla da gerçekleştirilebilmektedir. Bazen toplu biçimlerde bazen de kişiye çalgı da bireysel olarak geliştirmeyi hedefleyen bu eğitim, başka alanlara da etki ederek kişileri yetkinleştirmektedir (Karabulut, 2009, s.5).

Araştırmalara bakıldığında, çalgı eğitiminin bireysel ve toplumsal açılardan geçmişten günümüze katkı sağladığı düşünülmektedir. Sosyal bir varlık olarak insanın kendine bulunduğu toplumda yer edinebilmesine katkı sağladığı da savunulmaktadır. Bu bağlamlar doğrultusunda, çalgı eğitiminin birçok farklı alana yönelik hizmet eden becerileri içeren bir müzik eğitimi kolu olduğu görülmektedir (Yüksel, 2018, s.30).

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin içerisinde yer alan uygulamalı alanlardan biridir. Aynı anda birçok beceri ve yetenek gerektirirken, müziğin kuramsal bilgilerinden yararlanılarak birleştirilip uygulanmasıdır. (Konakçı, 2010).

Çalgı eğitimi bireysel olduğu için öğrencilerin gösterdikleri yetenek doğrultusunda farklı anlatımlara ihtiyaç doğurmaktadır. Aynı Şekilde fiziksel farklılıkların dikkate alınarak

öğrencilerin gelişimsel süreçlerinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir (Baycan 2022).

Ülkemizde çalgı eğitimi, örgün (genel), özengen ve mesleki olmak üzere müzik eğitiminin bir alt dalı olarak uygulanmaktadır (Yüksel, 2018, s.32).

2.2.1. Genel Çalgı Eğitimi

Genel çalgı eğitimi, ilkokul, ortaokul ve lisede eğitim gören bireylerin sıklıkla melodika ya da flüt yoluyla tanıştığı, günümüzde ukulele ve gitarında özel ve devlet okullarında verilen örgün eğitim içerisinde yer aldığı eğitimdir.

Devlet okullarında yer alan müzik eğitiminde çalgı eğitimiyle alakalı kapsamlı bir müfredat bulunmayıp, bu süreç planlanırken çalgı eğitiminde blok flüt temel okul çalgısı olarak seçilmektedir. Bu durumun dahilinde ilkokul ve ortaokullarda müzik eğitiminde çalgı eğitiminin kısıtlı olmasından mütevellit, öğrenilen ve dinlenen müziklere eşliğinde çok kısıtlı olduğu görülmektedir (Yüksel, 2018, s.32).

Son yıllarda özel okullarda verilen müzik derslerinin çalgı eğitimi olarak verilmesi okulun popüleritesini arttırmakla beraber velilerin okul tercihlerinde önem arz etmektedir. Öğrenciler bu özel okullarda beşinci sınıftan itibaren öğrencilere keman, flüt, viyolonsel gibi enstrümanlara öğrenci talepleri ve öğretmen istihdamına göre seçer. Uzun soluklu bu eğitimleri verebilmesi için çalgı eğitimi konusunda yetkin müzik öğretmenleri tercih eder.

Ülkemizde, son yıllarda amatör çalgı eğitiminin önemine yapılan vurgular, ailelerin çocuklarını amatör çalgı eğitimine yönlendirmesi ve sosyal medyanın özendirici etkisiyle pek çok çocuk, bir enstrümanla buluşma şansına sahip olmuştur. Devlet okulları ve özel okullarda “Okul Orkestraları” bulunmaktadır. Bu orkestralar özel günlerde okulda etkinliklerde görev yaptıkları gibi “Okullar ve Öğrenciler arası yarışmalar” a da katılmaktadırlar (Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Ankara Öğrenciler Arası Klasik Müzik Yarışması, Okullar arası pop müzik yarışmaları, Fizzy Liselerarası Müzik Yarışması gibi).

2.2.2. Mesleki (Profesyonel) Çalgı Eğitimi

Günümüzde müziği mesleki olarak veren kurumlara baktığımızda konservatuarlar, eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi ana bilim dalları, güzel sanatlar

fakülteleri, güzel sanatlar liseleri ve müzik ve sahne sanatları fakülteleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Konservatuarlar, bu alanı seçen kişileri uzmanlaştırarak sahne sanatçısı, besteci, müzisyen olarak yetiştirmektedir. Eğitim fakülteleri ise kişileri müzik alanında uzmanlaştırdıktan sonra müzik öğretmeni olmalarını amaçlayan eğitimi vermektedir. Ayrıca güzel sanatlar fakülteleri de bireyleri kapsamlı bir müzik eğitimi ile çeşitli müzik disiplinlerinde uzmanlaştıran kurumlardır (Bostancı, 2024 s.7). Burada amaç genellikle kişileri müziği icra ederken en az bir çalgıda detaylı bir şekilde bilgilendirerek uzman kişiler haline getirmektir.

Çalgı eğitiminde birçok farklı becerinin yer aldığı bilinmektedir. Bu eğitimin uzun bir süreç gerektirdiği ve programlanmış bir şekilde planlı, disiplinli, sistemli bir zaman doğrultusunda uzmanlar tarafından gözetilerek yapılması gerekmektedir (Karabulut, 2009, s.5).

Mesleki müzik eğitiminde kişilerin artık yalnızca çalgıyı çalmakla kalmayıp müzikal yorumlar yapabilme, estetik özellikler kazanma ve kazandırmaya kadar yeterli bir seviyeye gelmeleri beklenmektedir. Bu durumların kazandırılabilmesi için çok ciddi disiplin, özveri, sabır ve dikkatin sürekliliğinin olması zorunludur.

2.2.3. Amatör (Özengen) Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi alan bireylerin, kendine daha güvenli, disiplinli ve toplumsal yaşamada daha iyi uyum sağlayabilen bireyler oldukları görülmektedir. Ülkemizde amatörlere yönelik eğitimler, genellikle kendi bireysel olarak yönlendikleri öğretmenler, özel kurumlar veya kuruluşlar tarafından verilen dersler aracılığıyla sürdürülmektedir. Sürdürülen derslerde, öğrencilerin ilgi ve isteklerine yönelik seçilerek uygulanmaktadır (Yıldız, 2018).

Amatör çalgı eğitimi, bireyseldir. Kişilerin becerileri, ilgileri, fiziksel özellikleri ve zekasına göre çeşitli kendilerine has özellikler taşıdığı için kişilere göre yaklaşımların belirlenmesi gerekmektedir. Bu şekilde amatör çalgı eğitimi, kişinin kendini tanıyabilmesi ve gerçekleştirebilmesine imkan açısından müziğin önemli bir boyutudur. Öğrenme sürecinin bir iletişim biçimi olması da bilgi alışverişinin anlamı olabilmeye katkı sağlamaktadır (Yıldırım Orhan ve Ercan, 2012).

Amatör çalgı eğitimi, yapısı gereğiyle mesleki çalgı eğitimine göre çok daha geniş kitleleri kapsamaktadır. Bu yapısıyla amatör çalgı eğitimi, çok sayıda bireyin çalgı çalmasına, şarkı söylemesine ve bir arada müzik yapmasına imkan sağlamaktadır. Ayrıca amatör müzik

eğitiminde, mesleki mzık eğitimi gibi müziğe başlamak için özel koşullara ihtiyaç duyulmamaktadır (Tekeli-Yiğit, Gülüm ve ağlar, 2020).

Çalgı eğitimi, kişiye özel yaklaşımlar geliştirerek gerçekleştirilmesi gereken bir eğitimidir. Kişinin bireysel özellikleri, ilgisi, yatkınlığı ve zeka düzeyine uygun olan eğitimin uygulanmasına önem verilmelidir (Yıldırım Orhan, 2012).

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada çalgı eğitimi almış olan amatör ve profesyonel müzisyenlerden Google forms aracılığı ile bilgi alınmıştır. Elde edilen bilgiler (nicel araştırma yöntemlerinden betimsel-ilişkisel tarama modelinde çözümlenerek) tablolaştırılmıştır. Betimsel-ilişkisel tarama türü araştırmalar, olay ve olgulara etki ettiği düşünülen değişkenlerin etkisini veya ilişki derecesini olduğu gibi ortaya koymayı hedefleyen araştırmalardır (Kaya, Balay ve Göçen 2012).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu amatör ve profesyonel çalgı eğitimi alan gönüllü bireyler oluşturmaktadır. Profesyonel çalışma grubunda yer alan katılımcılar; konservatuvar, müzik fakülteleri ve güzel sanatlar liseleri çalgı eğitimi alan kişilerden seçilmiş olup; yaş, sınıf, cinsiyet gözetmeksizin ulaşılabilen kişilerden oluşmaktadır. Amatör müzisyenler ise, mesleki müzik eğitimi almayı özel kurum ve kişilerden çalgı eğitimi alan; yaş, sınıf, cinsiyet gözetmeksizin ulaşılabilen kişilerden oluşmaktadır. Amatör ve Profesyonel olmak üzere 2 ayrı anket hazırlanmıştır. Amatör çalışma grubunda 55, profesyonel çalışma grubunda 67 gönüllü müzisyene ulaşılmıştır. Tutarlı olmayan anketler çıkarılarak geçerli olan anketlerin iki grubu eşitlemek adına cinsiyet ve yaş faktörleri göz önünde bulundurularak dengeli bir şekilde olmasına özen gösterilmiştir.

Yaş grupları kendi içinde, 7-12, 13-17, 18-24, 25 ve üzeri olarak sınıflandırılarak oluşturulmuştur. Bu sınıflandırma hazırlanırken kişilerin psikososyal ve bilişsel gelişimleri

göz önünde bulundurulmuştur. Aynı zamanda çalışma çevrenin çalgı seçimine etkisi olması sebebiyle sosyo-kültürel bağlam göz önünde bulundurulmuştur.

Bu bağlamda Erikson'un psikososyal kuramı ve Piaget'in bilişsel kuramından yararlanılmıştır. Fakat gelişim psikolojisi literatüründe, genellikle yaş sınıflandırmaları esnek bir biçimde ele alınarak bireysel ve kültürel farklılıklar da göz önünde bulundurulmaktadır. Birçok farklı çalışmada bulunduğu gibi 18-24 yaş aralığının ayrı tutulması sağlanarak yetişkinliğe geçiş döneminin de incelenmesi amaçlanmıştır.

Erikson psikososyal gelişimine göre bireyin gelişiminde hem biyolojik temelli faktörler hem de sosyal çevreleriyle kurdukları etkileşimin rolü vardır. Erikson bu gelişim dönemlerini 8 evrede ele almaktadır. Bu dönemler temel güvene karşı güvensizlik duygusu, özerkliğe karşı kuşku ve utanç duygusu, girişimciliğe karşı suçluluk duygusu, başarılı olmaya karşı yetersizlik duygusu, kimlik kazanmaya karşı kimlik karmaşası, yakınlığa karşı yalıtılmışlık, üretkenliğe karşı durgunluk, benlik bütünlüğüne karşı umutsuzluk olarak karşımıza çıkmaktadır (Akif Klavuz, 2011). Çalışmada bu dönemlerden başarılı olmaya karşı yetersizlik duygusu, kimlik kazanmaya karşı kimlik karmaşası, yakınlığa karşı yalıtılmış ve üretkenliğe karşı durgunluk dönemlerinden örneklem bulunmaktadır.

Piaget bilişsel gelişimi 4 evrede ele almaktadır. Bunlar sırasıyla duyuşsal-motor dönem, işlem öncesi dönem, somut işlemler dönemi ve soyut işlemler dönemidir (Kol, 2011). Çalışma grubunda somut işlemler ve soyut işlemler döneminden örneklem bulunmaktadır.

Piaget'e göre dönemlerin belirlenmesinde asıl önemli olan yaş değil, sergilenen özelliklerdir. Yani esas belirleyici yetkinliklerdir (Budak, Gençtanırım Kurt ve Kula, 2018, s.420). Çalışma grubunda aynı yaş grubunda olup farklı becerilere sahip örneklem bulunmaktadır.

Sınıf grupları ise MEB'in örgün eğitime göre belirlenmiştir. Bu durumda çalışma grubunda ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri yer almaktadır.

Literatürde rastlanan bir çalışmada öğrencilerin bireysel çalgı tercihleri incelenirken, çalgı çalan bireylerin lisans eğitimleri öncesinde aldıkları çalgı eğitimlerine baktıklarında sırasıyla gitar (39 kişi), bağlama (35 kişi), keman (28kişi), piyano (19 kişi) ve flüt (14 kişi), viyolonsel (5 kişi) olduğu sonucuna varmışlardır (Akbudak ve Taşdemir, 2021). Dolayısıyla yapılan çalışmadan hareketle bu çalışmada hem amatörler hem de profesyonellerin çalgı tercihlerini kapsayacakları düşünülerek çalgı seçimine şık olarak piyano, keman, viyolonsel, gitar,

bağlama ve flüt eklenmiştir. Başka çalgıları çalanlar için ise diğer seçeneği koyularak sınıflandırmaya dahil olmaları sağlanmıştır.

Tablo 1

Sosyodemografik Bilgiler Tablosu

Değişkenler	Grup	n	%
Grup	Amatör	50	50,0
	Profesyonel	50	50,0
Cinsiyet	Kadın	51	51,0
	Erkek	49	49,0
Yaş	7-12	22	22,0
	13-17	27	27,0
	18-24	25	25,0
	25 ve üzeri	26	26,0
Sınıf	İlkokul	13	13,0
	Ortaokul	13	13,0
	Lise	23	23,0
	Lisans	31	31,0
	Lisansüstü	20	20,0
	Çalınan Çalgı	Piyano	24
Keman		15	15,0
Viyolonsel		18	18,0
Gitar		13	13,0
Bağlama		9	9,0
Flüt		10	10,0
Diğer		11	11,0

Tablo 1’de katılımcıların sosyodemografik bilgileri verilmiştir.

Çalışmaya katılan bireylerin %50’si amatör, %50’si profesyonel olduğu, %51’i kadın %49’u erkek, %22’i 7-12 yaş arası, %27’si 13-17 yaş arası, %25’i 18-24 yaş arası, %26’sı 25 ve üzeri yaş olduğu, %13’ü ilkokul, %13’ü ortaokul, %23’ü lise, %31’i lisans ve %20’si lisansüstü mezunu olduğu, %24’ü piyano, %15’i keman, %18’i viyolonsel, %13’ü gitar, %9’u bağlama, %10’u flüt ve %11’i diğer çalgıları çalmaktadır. Bu durumda genel olarak dengeli bir dağılım olduğu söylenebilir. Lise ve lisans öğrencileri diğer öğrenci gruplarına göre daha fazladır. Bu yaş gruplarında hem amatör hem de profesyonel çalgı eğitimi alan öğrencilerin olması bakımından bu durum doğaldır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada verilerin toplanması amacı ile amatör ve profesyonel çalgı eğitimi alan gönüllü öğrencilere anket yapılmıştır. Amatör müzisyenlere bir anket, profesyonel müzisyenlere bir

anket uygulanacak şekilde oluşturulan anketler oluşturulmuştur. Anketler danışman ve araştırmacı tarafından hazırlanmıştır ve amaca hizmet eden bir ölçek bulunmadığından herhangi bir ölçek kullanılmamıştır. Anketler seçim ve süreçlerinin olduğu gibi değerlendirilmesini amaçlamıştır. Katılımcılara uygulanmadan önce geçerlilik ve güvenilirlik için dört amatör, dört profesyonel müzisyen kişilerin üzerinde denenmiştir. Anketlerin kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla çalışmanın alt problemlerini destekler nitelikte oluşturulması sağlanmıştır. Aynı alt problemlerin etkinlik durumunu incelemeye yönelik olan bu anketler, ortak ve farklı sorularda içermektedir. Her formun başında cinsiyet, yaş, sınıf gibi demografik özellikler taşıyan sorular sorulmuş olup, bu durumların etkisi de sonraki gelen 5li likert sorulardan ayırt edilmeksizin seçim ve sürece etkisinin gözlemlenmesi üzerine hazırlanmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada gerekli veriler, 21.09.2024 ve 21.12.2024 tarihleri arasında, çalışmadan elde edilmek istenen amaç ve problemlere uygun olarak geliştirilen anket formuyla toplanmıştır. Amatör ve profesyonel müzik eğitimi veren kurumlardaki çalgı eğitimi alan kişilerden gönüllü olanlarıyla yapılan, araştırmacı tarafından hazırlanmış amatör ve profesyonel iki grup için ayrı sorular içeren anketlerin, Google forms aracılığı ile elde edinilen bilgiler sayesinde kendi içlerinde değerlendirilmesi şeklinde veriler toplanmıştır. Bu süreçte etik kaygılar ve gizlilik dikkate alınarak katılımcıların anonimliğine dikkat edilmiştir.

3.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Çalışmada amatör ve profesyonel çalgı eğitimi alan kişilerin anket sonuçlarından elde edilen veriler doğrultusunda çalgı seçimi ve süreci etkileyen faktörler saptanmıştır. Toplanan veriler Microsoft 365 ortamında hazırlanmış Excel dosyasına aktarılmıştır. Sonrasında veriler SPSS-27 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Sosyodemografik sorular için frekans tablosu oluşturulmuştur. Grupların birbirleri arasındaki ilişkileri görebilmek için Ki Kare Analizi uygulanmıştır. Analizler $\alpha = 0,05$ seviyesinde uygulanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, çalışmada elde edilen veriler alt problemlere yönelik bulgular, tablolar halinde açıklamalarıyla yer almaktadır.

4.1. Amatör Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi ve Eğitim Sürecini Etkileyen Faktörler

4.1.1. Amatör Seçim Sürecini Etkileyen Faktörler

Tablo 2

Cinsiyetin ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Cinsiyet			Toplam	X ² (p)
		Kadın	Erkek			
Çalgı Seçimimde Fiziksel Yapım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	3	7	10	4,451 (0,348)
		%	12,5	26,9	20,0	
	Katılıyorum	n	6	5	11	
		%	25,0	19,2	22,0	
	Kararsızım	n	5	3	8	
		%	20,8	11,5	16,0	
Çalgı Seçimimde Ailem Etkili	Katılmıyorum	n	6	3	9	
		%	25,0	11,5	18,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	4	8	12	
		%	16,7	30,8	24,0	
	Kesinlikle katılıyorum	n	8	12	20	2,290 (0,683)
		%	33,3	46,2	40,0	
Katılıyorum	n	3	5	8		
	%	12,5	19,2	16,0		
Kararsızım	n	3	3	6		
	%	12,5	11,5	12,0		
Çalgı Seçimimde Öğretmenim Etkili	Katılmıyorum	n	6	4	10	
		%	25,0	15,4	20,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	4	2	6	
		%	16,7	7,7	12,0	
	Kesinlikle katılıyorum	n	8	10	18	1,732 (0,785)
		%	33,3	38,5	36,0	
	Katılıyorum	n	5	4	9	

		%	20,8	15,4	18,0		
	Kararsızım	n	1	3	4		
		%	4,2	11,5	8,0		
	Katılmıyorum	n	7	5	12		
		%	29,2	19,2	24,0		
	Kesinlikle katılmıyorum	n	3	4	7		
		%	12,5	15,4	14,0		
Çalgı Seçmemde İş İmkanları Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	1	3	4	11,803	
		%	4,2	11,5	8,0	(0,019*)	
	Katılıyorum	n	2	3	5		
		%	8,3	11,5	10,0		
	Kararsızım	n	2	2	4		
		%	8,3	7,7	8,0		
	Katılmıyorum	n	12	2	14		
		%	50,0	7,7	28,0		
	Kesinlikle katılmıyorum	n	7	16	23		
		%	29,2	61,5	46,0		
	Çalgımı Seçmemde İkinci Meslek Seçeneği Fikri Etkin	Kesinlikle katılıyorum	n	5	11	16	9,095
			%	20,8	42,3	32,0	(0,059)
Katılıyorum		n	6	1	7		
		%	25,0	3,8	14,0		
Kararsızım		n	4	2	6		
		%	16,7	7,7	12,0		
Katılmıyorum		n	6	4	10		
		%	25,0	15,4	20,0		
Kesinlikle katılmıyorum		n	3	8	11		
		%	12,5	30,8	22,0		

*p<0,05

Tablo 2’de Cinsiyetin ve çalgı seçimini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Cinsiyete göre çalgı seçiminde fiziksel yapı etkisi (0,348>0,05), aile etkisi (0,683>0,05), öğretmen (0,785>0,05), ikinci meslek seçeneği fikri etkisi (0,059>0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Cinsiyete göre amatörlerde çalgı seçiminde fiziksel yapının etkisine bakıldığında erkeklerin %26,9’u kesinlikle katılmıyorum demiştir. Yine erkek grubunda kesinlikle katılmıyorum oranı %30,8 olarak çıkmıştır. Buna karşılık kadınlarda katılıyorum %25,0 çıkmış olup, katılmıyorum olarak %25,0 oranı ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda anlamlı bir istatistik çıkmamış olup, genel dağılımın rastlantısal olduğu tespit edilmiştir.

Aile etkisine göre kadınların %33,3’ü, ve erkeklerin %46,2’si kesinlikle katılıyorum demiştir. Kadınlar katılmıyorum olarak %25,0, erkeklerde katılmıyorum %15,4 olarak görülmüştür. Bu bağlamda cinsiyet olarak anlamlı farklılık görülmemiştir.

Öğretmen etkisine göre kadınların %33,3’ü, erkeklerin %38,5 kesinlikle katılıyorum olarak karşımıza çıkmıştır. Katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneklerine bakıldığında genel dağılımın rastlantısal olduğu tespit edilmiştir.

İkinci meslek seçeneği fikri etkisine baktığımızda erkeklerde kesinlikle katılıyorum %42,3 oranında, kadınlarda %20,8 olarak karşımıza çıkmaktadır. Buradan hareketle cinsiyetler ortalama olarak benzer yanıtlar vererek dağılımda anlamlı farklılık gözlemlenmiştir. Kesinlikle katılmıyorum ise erkeklerde %30,8, kadınlarda katılmıyorum olarak %25,0 olarak görülmektedir. Buradan hareketle cinsiyet olarak genel dağılımın rastlantısal olduğu görülmüştür.

Cinsiyete göre çalgı seçiminde iş imkanları etkisi ($0,019 < 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Cinsiyete göre çalgı seçiminde iş imkanları kadınlarda kesinlikle katılıyorum %4,2, erkeklerde 11,5 olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı zamanda kadınlarda katılmıyorum bu durumu destekler nitelikte %50,0, erkeklerde %7,7 olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat beklenmedik şekilde erkeklerde kesinlikle katılmıyorum diyen erkekler %61,5 olarak görülmektedir. Bu durumlar ışığında cinsiyete göre kadınların çalgı seçiminde iş imkanlarını uç noktalarda dikkate almadığı fakat erkek katılımcıların keskin şekilde etkiyi kabul eden veya etmeyenlerden oluştuğları görülmektedir.

Tablo 3

Yaşın ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Yaş					Toplam	X ² (p)
		7-12	13-17	18-24	25 ve üzeri			
Çalgı Seçimimde Fiziksel Yapım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	3	1	3	3	10	14,709 (0,258)
		%	21,4	7,7	33,3	21,4	20,0	
	Katılıyorum	n	3	5	0	3	11	
		%	21,4	38,5	0,0	21,4	22,0	
	Kararsızım	n	2	0	2	4	8	
		%	14,3	0,0	22,2	28,6	16,0	
Katılmıyorum	n	4	1	2	2	9		
	%	28,6	7,7	22,2	14,3	18,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	2	6	2	2	12		
	%	14,3	46,2	22,2	14,3	24,0		
Çalgı Seçimimde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	3	8	5	4	20	24,123 (0,020*)
		%	21,4	61,5	55,6	28,6	40,0	
	Katılıyorum	n	3	1	1	3	8	
		%	21,4	7,7	11,1	21,4	16,0	
	Kararsızım	n	0	4	2	0	6	
		%	0,0	30,8	22,2	0,0	12,0	
Katılmıyorum	n	6	0	0	4	10		
	%	42,9	0,0	0,0	28,6	20,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	2	0	1	3	6		
	%	14,3	0,0	11,1	21,4	12,0		
Çalgı Seçimimde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	1	8	3	6	18	27,488 (0,007*)
		%	7,1	61,5	33,3	42,9	36,0	
	Katılıyorum	n	5	0	1	3	9	
		%	35,7	0,0	11,1	21,4	18,0	
	Kararsızım	n	0	0	3	1	4	
		%	0,0	0,0	33,3	7,1	8,0	
Katılmıyorum	n	5	5	1	1	12		
	%	35,7	38,5	11,1	7,1	24,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	3	0	1	3	7		
	%	21,4	0,0	11,1	21,4	14,0		
Çalgı Seçmemde İş İmkanları Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	1	0	1	2	4	16,289 (0,178)
		%	7,1	0,0	11,1	14,3	8,0	
	Katılıyorum	n	0	0	3	2	5	
		%	0,0	0,0	33,3	14,3	10,0	
	Kararsızım	n	1	2	0	1	4	
		%	7,1	15,4	0,0	7,1	8,0	
Katılmıyorum	n	7	3	2	2	14		
	%	50,0	23,1	22,2	14,3	28,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	5	8	3	7	23		
	%	35,7	61,5	33,3	50,0	46,0		
Çalgımı Seçmemde İkinci Meslek Seçeneği Fikri Etkin	Kesinlikle katılıyorum	n	4	4	2	6	16	8,354 (0,757)
		%	28,6	30,8	22,2	42,9	32,0	
	Katılıyorum	n	2	1	2	2	7	
		%	14,3	7,7	22,2	14,3	14,0	
	Kararsızım	n	1	3	1	1	6	
		%	7,1	23,1	11,1	7,1	12,0	
Katılmıyorum	n	5	1	1	3	10		
	%	35,7	7,7	11,1	21,4	20,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	2	4	3	2	11		
	%	14,3	30,8	33,3	14,3	22,0		

*p<0,05

Tablo 3’de yaşın ve çalgı seçimini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Yaşa göre çalgı seçiminde fiziksel yapı (0,258>0,05), iş imkanları etkisi (0,178>0,05) ve ikinci meslek seçeneği fikri etkisi (0,757>0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Fiziksel yapıda 18-24 yaşın %33,3’u kesinlikle katılıyorum derken, 13-17 yaş grubunda kesinlikle katılıyorum %7,7 oranında çıkmıştır. Bakıldığında yaş gruplarında genel olarak katılıyorum, katılmıyorum gibi seçeneklerde de dağılımlar görülmüştür. Bu bağlamda fiziksel yapı, bazı yaş gruplarında daha çok dikkate alınsa da genel dağılımı rastlantısal olabilir.

İş imkanları etkisinde özellikle 13-17 yaş grubunun %61,5 oranında kesinlikle katılmıyorum demesi, 7-12 yaş grubunun %50 oranında katılmıyorum demesi fakat yaş ilerledikçe bu verilerde küçük değişiklikler görülmesine rağmen anlamlı bir değişiklik görülmemiştir. Bu durumda amatör müzisyenlerde iş imkanlarının çalgı seçiminde farklılık göstermediği görülmüştür.

İkinci meslek seçeneği fikrinin etkisinde ise 25 ve üzeri yaşlarda %42,9 olarak kesinlikle katılıyorum seçeneği baskın çıksa da diğer yaş gruplarında yanıtlar dağınlıktır. İkinci meslek seçeneği fikrinin etkisi farklı yaş gruplarında değişiklik gösterse de bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Yaşa göre çalgı seçiminde aile etkisi (0,020<0,05) ve ğretmen etkisi (0,007<0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Aile etkisinde 13-17 yaş grubunun %61,5’i, 18-24 yaş grubunun %55,6’sı kesinlikle katılıyorum dememiştir. 7-12 ve 25 ve üzeri gruplarında bu oranlar belirgin şekilde daha düşük çıkmıştır. Ailenin algı seçimindeki etkisi yaşa bağlı olarak değişmektedir. Özellikle ergenlik (13-17) ve genç yetişkinlik (18-24) döneminde aile etkisi belirginleşmektedir.

Öğretmen etkisine bakıldığında 13–17 yaş grubunun %61,5 oranında kesinlikle katılıyorum yanıtı verdiği görülmüştür. Bu grup, ğretmen etkisini en güçlü hisseden gruptur. 7–12 yaş grubunda ise bu oran %7,1’de kalmıştır. Bu bağlamda ğretmen etkisi istatistiksel olarak yaşa göre anlamlı fark göstermektedir. Özellikle ergenlik döneminde ğretmen yönlendirmeleri çalgı seçiminde belirleyici olabilir.

Tablo 4

Sınıfın ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Sınıf					Toplam	X ² (p)
		İlkokul	Ortaokul	Lise	Lisans	Lisansüstü		
Çalgı Seçimimde Fiziksel Yapım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n 3	0	1	4	2	10	24,197 (0,085)
		% 33,3	0,0	9,1	30,8	20,0	20,0	
	Katılıyorum	n 1	3	4	1	2	11	
		% 11,1	42,9	36,4	7,7	20,0	22,0	
	Kararsızım	n 1	1	0	3	3	8	
		% 11,1	14,3	0,0	23,1	30,0	16,0	
Katılmıyorum	n 4	1	0	2	2	9		
	% 44,4	14,3	0,0	15,4	20,0	18,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n 0	2	6	3	1	12		
	% 0,0	28,6	54,5	23,1	10,0	24,0		
Çalgı Seçimimde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n 3	1	7	7	2	20	28,582 (0,027*)
		% 33,3	14,3	63,6	53,8	20,0	40,0	
	Katılıyorum	n 1	3	0	1	3	8	
		% 11,1	42,9	0,0	7,7	30,0	16,0	
	Kararsızım	n 0	0	4	2	0	6	
		% 0,0	0,0	36,4	15,4	0,0	12,0	
Katılmıyorum	n 4	2	0	1	3	10		
	% 44,4	28,6	0,0	7,7	30,0	20,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n 1	1	0	2	2	6		
	% 11,1	14,3	0,0	15,4	20,0	12,0		
Çalgı Seçimimde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n 0	2	7	5	4	18	29,553 (0,020*)
		% 0,0	28,6	63,6	38,5	40,0	36,0	
	Katılıyorum	n 3	2	0	2	2	9	
		% 33,3	28,6	0,0	15,4	20,0	18,0	
	Kararsızım	n 0	0	0	4	0	4	
		% 0,0	0,0	0,0	30,8	0,0	8,0	
Katılmıyorum	n 4	2	4	1	1	12		
	% 44,4	28,6	36,4	7,7	10,0	24,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n 2	1	0	1	3	7		
	% 22,2	14,3	0,0	7,7	30,0	14,0		
Çalgı Seçmemde İş İmkanları Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n 1	0	0	1	2	4	24,567 (0,078)
		% 11,1	0,0	0,0	7,7	20,0	8,0	
	Katılıyorum	n 0	0	0	4	1	5	
		% 0,0	0,0	0,0	30,8	10,0	10,0	
	Kararsızım	n 0	1	2	1	0	4	
		% 0,0	14,3	18,2	7,7	0,0	8,0	
Katılmıyorum	n 5	4	1	2	2	14		
	% 55,6	57,1	9,1	15,4	20,0	28,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n 3	2	8	5	5	23		
	% 33,3	28,6	72,7	38,5	50,0	46,0		
Çalgımı Seçmemde İkinci Meslek Seçeneği Fikri Etkin	Kesinlikle katılıyorum	n 2	3	3	4	4	16	12,010 (0,743)
		% 22,2	42,9	27,3	30,8	40,0	32,0	
	Katılıyorum	n 1	2	0	3	1	7	
		% 11,1	28,6	0,0	23,1	10,0	14,0	
	Kararsızım	n 1	0	3	1	1	6	
		% 11,1	0,0	27,3	7,7	10,0	12,0	
Katılmıyorum	n 3	2	1	2	2	10		
	% 33,3	28,6	9,1	15,4	20,0	20,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n 2	0	4	3	2	11		
	% 22,2	0,0	36,4	23,1	20,0	22,0		

*p<0,05

Tablo 4’de sınıfın ve çalgı seçimini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Sınıfa göre çalgı seçiminde fiziksel yapı etkisi ($0,085 > 0,05$), iş imkanları etkisi ($0,078 > 0,05$), ikinci meslek seçeneği fikri etkisi ($0,743 > 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Fiziksel yapı etkisine göre ilkokuldakilerin katılıyorum oranının %44,4, kesinlikle katılıyorum oranının %33,3 olduğu görülmüştür. Ortaokuldakilerde ise katılıyorum %42,9, kesinlikle katılmıyorum ise %28,6 olarak karşımıza çıkmaktadır. Liselilere bakıldığında %54,5 gibi ciddi bir oranla kesinlikle katılmıyorum dedikleri gözlemlenmiştir. Kesinlikle katılıyorum oranları ise %9,1 olarak görülmüştür. Lisans, lisansüstü eğitim alanlarda da kesinlikle katılıyorum oranları benzer çıkmış olup diğer tüm seçeneklerde yine aynı şekilde benzer oranlarda veriler elde edildiği görülmüştür. Bu durumlar liselilerin diğer gruplara göre çalgı seçiminde kesinlikle katılmıyorum seçeneğine daha çok katıldıkları görülmüş olup, lisans ve lisansüstünün hep benzer oralarda cevaplar verdikleri, ilkokulların kendi içinde uçlara ayrıldıkları şeklinde yorumlanabilir. Fakat tüm bunlara rağmen sınıf grupları arasında bahsedilen küçük nüanslar dışında istatistiksel olarak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

İş imkanları etkisine göre sınıf grubunda liseliler yine fiziksel yapıda olduğu gibi bir şıkta fikir birliğine ulaşarak %72,7 gibi bir oranla kesinlikle katılmıyorum demişlerdir. Lisans %38,5 ve lisansüstünde ise %50,0 oranıyla kesinlikle katılmıyorum tercih edilmiştir. Yine aynı şekilde ilkokul katılıyorum %55,6 oranıyla katılmıyorum olarak görülmüştür. Kesinlikle katılmıyorum ise ortaokullarda %33,3 olarak tespit edilmiştir. Geriye kalan ortaokullarda oranları ile ilkokula benzerlik göstermiştir. Bu bağlamlar ele alındığında sonuçlar arasında sınıfa bağlı lisenin dağılım durumu haricinde anlamlı bir fark görülememiştir.

İkinci meslek seçeneği fikri etkisini incelediğimizde ise kesinlikle katılıyorum oranlarında ilkokul, ortaokul, lise, lisans ve lisansüstünde benzer şekilde yüksek oranlar çıktığı ama yine aynı şekilde kesinlikle katılıyorum seçeneğinde de ortaokul hariç benzer şekilde yüksek oranlar görülmüştür. Bu sefer çoğunluğun birlik sağladığı grup ise %42,9 kesinlikle katılıyorum ve %0,0 kesinlikle katılmıyorum diyerek ortaokullar olmuştur. Etkiler burada biraz değişse de istatistiksel olarak genel eğilim anlamlı değildir.

Sınıfa göre çalgı seçiminde aile etkisi ($0,027 < 0,05$), öğretmen etkisi ($0,020 < 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Aile etkisinde %63 oranıyla aile etkisinin çalgı seçiminde en etkili olduğu grubun liseliler olduğu gözlemlenmektedir. Aynı zamanda kararsız oranı %36,4 olarak karşımızda yer almaktadır. Bu düzeyde katılmıyorum ya da kesinlikle katılmıyorum seçenekleri hiç kimse işaretlememiştir. Çalgı seçiminde amatörlerde aile etkisinin en yoğun hissedildiği grup lise grubu olmuştur. İlkokulda katılımcıların %33,3'ü kesinlikle katılıyorum derken %44,4'ü katılmıyorum demiştir. Bu düzeydeki kesinlikle katılmıyorum oranı ise %11,1 çıkmıştır. Bu dağılım ilkokulda çalgı seçimine ailelerin hem etki ettiklerini hem de etmediklerini göstermektedir. Ortaokul grubunda ise %14,3 oranında kesinlikle katılıyorum %42,9'u katılıyorum, %28,6'sı katılmıyorum ve %14,3'ü kesinlikle katılmıyorum diyerek aile etkisine yakın tepkiler verirken belirsizliklerde içermektedir. Lisans bağlamında ele alınırsa ise %53,8 kesinlikle katılıyorum, %7,7 katılıyorum, %15,4 kararsızım ve %23,1 katılmıyorum ya da kesinlikle katılmıyorum demiştir. Bu durumda aile etkisinin gücü burada güçlüdür fakat lise kadar etkili olduğu söylenememektedir. Son olarak lisansüstünde ise kesinlikle katılıyorum %20,0, katılıyorum %30,0, katılmıyorum %30,0 ve kesinlikle katılmıyorum %20,0 olarak karşımıza çıkarak bireylerin tercihlerinin özellikle de eğitim seviyeleri arttıkça bireyselleştiği görülmektedir.

Öğretmen etkisinde ise kesinlikle katılıyorum diyen ortaokulların %28,6, liselilerin %63,6, lisansların %38,5 ve lisansüstü olanların %40,0 oranında dağılımları gözlemlenmiştir. Burada en çok dikkat çeken ilkokulların öğretmen etkisine kesinlikle katılıyorum seçeneğinde ise diğer gruplara tam tersi davranış olarak hiç katılmamış olmaları olarak karşımıza çıkmıştır. Yine aynı şekilde diğer gruplara oranla katılmıyorum oranı çok daha belirgin olarak ilkokullarda karşımıza çıkmıştır. Burada çalgı seçiminde öğretmen etkisinin ilkokullarda diğer sınıf gruplarına oranla daha az etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 5

Çalınan Çalgının ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Çalınan Çalgı								X ² (p)	
		Piyan o	Kema n	Viyolons el	Gitar	Bağlam a	Flüt	Diğer	Topla m		
Çalgı Seçimim de Fiziksel Yapım Etkili	Kesinlikle	n	2	0	2	5	0	0	1	10	36,651 (0,047 *)
	katılıyorum	%	13,3	0,0	28,6	62,5	0,0	0,0	20,0	20,0	
	Katılıyorum	n	5	0	3	0	1	2	0	11	
		%	33,3	0,0	42,9	0,0	20,0	40,0	0,0	22,0	
	Kararsızım	n	2	1	0	0	2	2	1	8	
		%	13,3	20,0	0,0	0,0	40,0	40,0	20,0	16,0	
Katılmıyorum	n	4	3	1	1	0	0	0	9		
	%	26,7	60,0	14,3	12,5	0,0	0,0	0,0	18,0		
Kesinlikle	n	2	1	1	2	2	1	3	12		
katılmıyorum	%	13,3	20,0	14,3	25,0	40,0	20,0	60,0	24,0		
Çalgı Seçimim de Ailem Etkili	Kesinlikle	n	4	1	3	4	2	3	3	20	19,843 (0,706)
	katılıyorum	%	26,7	20,0	42,9	50,0	40,0	60,0	60,0	40,0	
	Katılıyorum	n	3	2	0	1	1	1	0	8	
		%	20,0	40,0	0,0	12,5	20,0	20,0	0,0	16,0	
	Kararsızım	n	0	1	2	1	1	0	1	6	
		%	0,0	20,0	28,6	12,5	20,0	0,0	20,0	12,0	
Katılmıyorum	n	6	0	1	2	0	1	0	10		
	%	40,0	0,0	14,3	25,0	0,0	20,0	0,0	20,0		
Kesinlikle	n	2	1	1	0	1	0	1	6		
katılmıyorum	%	13,3	20,0	14,3	0,0	20,0	0,0	20,0	12,0		
Çalgı Seçimim de Öğretme nim Etkili	Kesinlikle	n	2	0	5	4	2	2	3	18	30,481 (0,169)
	katılıyorum	%	13,3	0,0	71,4	50,0	40,0	40,0	60,0	36,0	
	Katılıyorum	n	5	2	0	0	1	1	0	9	
		%	33,3	40,0	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0	18,0	
	Kararsızım	n	0	0	0	2	1	1	0	4	
		%	0,0	0,0	0,0	25,0	20,0	20,0	0,0	8,0	
Katılmıyorum	n	5	3	2	1	0	0	1	12		
	%	33,3	60,0	28,6	12,5	0,0	0,0	20,0	24,0		
Kesinlikle	n	3	0	0	1	1	1	1	7		
katılmıyorum	%	20,0	0,0	0,0	12,5	20,0	20,0	20,0	14,0		
Çalgı Seçmemd e İş İmkanları Etkili	Kesinlikle	n	0	0	1	2	1	0	0	4	31,976 (0,128)
	katılıyorum	%	0,0	0,0	14,3	25,0	20,0	0,0	0,0	8,0	
	Katılıyorum	n	0	0	0	2	2	1	0	5	
		%	0,0	0,0	0,0	25,0	40,0	20,0	0,0	10,0	
	Kararsızım	n	2	1	0	0	0	0	1	4	
		%	13,3	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	8,0	
Katılmıyorum	n	8	2	2	0	0	2	0	14		
	%	53,3	40,0	28,6	0,0	0,0	40,0	0,0	28,0		
Kesinlikle	n	5	2	4	4	2	2	4	23		
katılmıyorum	%	33,3	40,0	57,1	50,0	40,0	40,0	80,0	46,0		
Çalgımı Seçmemd e İkinci Meslek Seçeneği Fikri Etkin	Kesinlikle	n	3	1	2	5	1	1	3	16	24,409 (0,438)
	katılıyorum	%	20,0	20,0	28,6	62,5	20,0	20,0	60,0	32,0	
	Katılıyorum	n	3	1	0	1	1	1	0	7	
		%	20,0	20,0	0,0	12,5	20,0	20,0	0,0	14,0	
	Kararsızım	n	2	1	1	0	2	0	0	6	
		%	13,3	20,0	14,3	0,0	40,0	0,0	0,0	12,0	
Katılmıyorum	n	5	2	2	0	0	0	1	10		
	%	33,3	40,0	28,6	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0		
Kesinlikle	n	2	0	2	2	1	3	1	11		
katılmıyorum	%	13,3	0,0	28,6	25,0	20,0	60,0	20,0	22,0		

*p<0,05

Tablo 5’de çalınan çalgının ve çalgı seçimini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Çalınan çalgıya göre çalgı seçiminde aile etkisi ($0,706 > 0,05$), öğretmen etkisi ($0,169 > 0,05$), iş imkanları etkisi ($0,128 > 0,05$) ve ikinci meslek seçeneği fikri etkisi ($0,438 > 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanamamıştır.

Çalınan çalgıya göre aile etkisi incelendiğinde her grubun aile etkisine yönelik kesinlikle katılıyorum oranlarının belirgin olduğu gözlemlenmiştir. Tablodaki diğer seçenekler incelendiğinde ise dağılımların rastlantısal olabileceği ve istatistiksel olarak belirgin anlamlı bir farkın bulunamadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmen etkisine bakıldığında viyolonsel çalanların kesinlikle katılıyorum oranının %71,4 çıktığı, keman çalanların ise %0,0 ile bu seçeneği tercih etmedikleri gözlemlenmiştir. Bu sonuçlara rağmen diğer seçeneklere bakıldığında benzer ve rastlantısal sonuçlar algılanarak anlamlı bir ilişki saptanamamıştır.

İş imkanları etkisinde ise piyano, keman bağlama, flüt ve diğer çalgıları çalanların kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum seçeneklerini tercih etmedikleri görülmüştür. Buradan hareketle ağırlıklı olarak çalgı seçimlerinde iş imkanlarını belirleyici bulmadıkları görülmüştür. Diğer seçeneklerdeki dağılımlarda ise dikkat çekici bir farklılık görülememiştir fakat kesinlikle katılmıyorum oranlarındaki yükseklik, ilk cümlemizi destekler niteliktedir. Son olarak verilerde çalgı türüne göre yanıtlarda bazı farklar görülse de bu farklar istatistiksel olarak anlamlı oranda değildir.

İkinci meslek seçeneği fikrine bakıldığında fikir birlikleri her çalgı grubunda kesinlikle katılıyorum seçeneğinde yoğunlaşsa da aşağıdaki diğer seçeneklerde de belirsiz şekilde başka gruplarda toplanılmalar yaşanmıştır. Hatta kesinlikle katılıyorum diyen piyano ve keman çalanlar daha yüksek seviyede %33,3 ve %40,0 oranında katılmıyorum demişlerdir. Bağlama grubunda %40,0 gibi ciddi bir kararsızlık oranı çıkmıştır. Tüm bu sonuçlara rağmen aralarında istatistiksel olarak ciddi düzeyde ilişki saptanamamıştır.

Çalınan çalgıya göre çalgı seçiminde fiziksel yapı etkisi ($0,047 < 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Fiziksel yapı etkisine göre keman, bağlama, flüt ve diğer çalgıları çalanlar kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemeyerek fiziksel yapılarının çalgı seçimlerine etkisinin olmadığını göstermişlerdir. Özellikle kesinlikle katılıyorum diyen gitar çalanlar (%62,5) ve viyolonsel çalanlar (%28,6) ise çalgı seçimlerinde fiziksel yapılarının etkili olduğunu göstermişlerdir. Bunun

dışında piyano grubunda kesinlikle katılıyorum oranı %13,3 de kalmış ama katılıyorum seçeneğine %33,3 şekilde cevap verdikleri görülmüştür. Bu durumlara göre çalgı seçiminde en etkili fiziksel yapı etkisini kabul edenler gitar ve çello çalanlar olmuştur.

4.1.2. Amatör Çalgı Eğitimi Sürecini Etkileyen Faktörler

Tablo 6

Cinsiyetin ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

			Cinsiyet		Toplam	X ² (p)
			Kadın	Erkek		
Çalgıma Devam Etmemde Çalgımdaki Becerilerimin Rolü Büyüktür	Kesinlikle katılıyorum	n	9	12	21	7,196 (0,126)
		%	37,5	46,2	42,0	
	Katılıyorum	n	10	3	13	26,0
		%	41,7	11,5	26,0	
	Kararsızım	n	2	3	5	10,0
		%	8,3	11,5	10,0	
	Katılmıyorum	n	2	3	5	10,0
%		8,3	11,5	10,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	1	5	6	12,0	
	%	4,2	19,2	12,0		
Çalgıma Devam Etmemde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	8	12	20	6,479 (0,166)
		%	33,3	46,2	40,0	
	Katılıyorum	n	8	3	11	22,0
		%	33,3	11,5	22,0	
	Kararsızım	n	1	5	6	12,0
		%	4,2	19,2	12,0	
	Katılmıyorum	n	4	2	6	12,0
%		16,7	7,7	12,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	3	4	7	14,0	
	%	12,5	15,4	14,0		
Çalgıma Devam Etmemde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	10	17	27	10,570 (0,032*)
		%	41,7	65,4	54,0	
	Katılıyorum	n	7	4	11	22,0
		%	29,2	15,4	22,0	
	Kararsızım	n	0	3	3	6,0
		%	0,0	11,5	6,0	
	Katılmıyorum	n	5	0	5	10,0
%		20,8	0,0	10,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	2	2	4	8,0	
	%	8,3	7,7	8,0		
İleride Maddi Yetersizlik Kaygısı Nedeniyle Müziği Hobi Olarak Yürütmek İstiyorum	Kesinlikle katılıyorum	n	6	12	18	3,386 (0,495)
		%	25,0	46,2	36,0	
	Katılıyorum	n	7	4	11	22,0
		%	29,2	15,4	22,0	
	Kararsızım	n	3	4	7	14,0
		%	12,5	15,4	14,0	
	Katılmıyorum	n	5	3	8	16,0
%		20,8	11,5	16,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	3	3	6	12,0	
	%	12,5	11,5	12,0		
İleride Yalnızca Müzisyenlik Yapmak İstiyorum	Kesinlikle katılıyorum	n	1	3	4	10,638 (0,031*)
		%	4,2	11,5	8,0	
	Katılıyorum	n	2	2	4	8,0
		%	8,3	7,7	8,0	
	Kararsızım	n	7	2	9	18,0
		%	29,2	7,7	18,0	
	Katılmıyorum	n	9	4	13	26,0
%		37,5	15,4	26,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	5	15	20	40,0	
	%	20,8	57,7	40,0		

*p<0,05

Tablo 6’da cinsiyetin ve çalgı eğitim sürecini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Cinsiyete göre çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması ($0,126 > 0,05$), aile etkisi ($0,166 > 0,05$) ve ileride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmeyi isteme ($0,495 > 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Cinsiyete göre çalgıya devam etmede çalgı becerilerinin rolünde kesinlikle katılıyorum seçeneğine kadınlar %37,5 oranında, erkekler %46,2 oranında yönelmişlerdir. Buradan hareketle becerilerin iki taraf içinde başlamada etkin olduğu söylenebilse de cinsiyetler arasındaki dağılımda belirgin düzeyde bir ilişki tespit edilememiştir.

Aile etkisine bakıldığında çalgıya devam sürecinde yine kesinlikle katılıyorum oranı kadınlarda ve erkeklerde yoğun olarak karşımıza çıkmıştır. Kadınlarda %33,3, erkeklerde %46,2 olarak görülmüştür. Fakat diğer seçeneklerdeki dağılıma bakıldığında anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiştir.

İleride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmeyi isteyenlerde ise durum yine kadınlarda ve erkeklerde daha önceki cinsiyet fikir birliği durumunun devam ettiği görülmüştür. Yani kadınlara kesinlikle katılıyorum %25,0, erkeklerde ise %46,2 olarak yoğunlaştığı görülmüştür.

Sonuç olarak çalgı becerileri, aile etkisi ve maddi yetersizlik kaygısı gibi etkenlere bakıldığında cinsiyetlerin bu etkenlere verdiği tepkilerde benzer yönelimler tespit edilmiştir. Bu yönelimler genellikle kesinlikle katılıyorum olarak karşımıza çıksa da anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup, rastlantısal olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Cinsiyete göre çalgıma devam etmemde öğretmen etkisi ($0,032 < 0,05$) ve ileride yalnızca müzisyenlik yapmayı isteme ($0,031 < 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Öğretmen etkisinde kesinlikle katılıyorum seçeneğine erkekler %65,4 oranında, kadınlar ise %41,7 oranında yönelmişlerdir. Burada dikkate alınması gerekense kadınların ve erkeklerin arasında kadınların ciddi oranda katılmıyorum seçeneğine de yönelmesi ve kendi içlerinde uç noktalara ayrılmalardır. Bu sırada erkeklerde katılmıyorum seçeneğini işaretleyen kimse olmamıştır. Bu durumlara bakıldığında amatör kadınların ve erkeklerin öğretmen etkisini çoğunluk olarak benzer şekilde kabul ettiği görülse de kadınların erkeklerden farklı olarak

yine bir çoğunluğunun %20,8 oranında katılmıyorum işaretleyerek fikir ayrılığına düşmesidir.

İleride yalnızca müzisyenlik yapacağım diyenlerde ise yine cinsiyetler arası kesinlikle katılıyorum seçeneğinde benzer davranışlar gözlemlenmiş fakat bu sefer erkekler %11,5, kadınlar %4,2 oranıyla en az bu seçeneğe katılmışlardır. Kesinlikle katılmıyorum oranıyla erkekler %57,7, kadınlar %20,8 olarak benzer cevaplar verse de yine kadınlar kararsızım ve katılıyorum seçeneklerinde ciddi oranda artış göstererek farklılık yaratmışlardır. Örneğin erkekler kararsız olarak %7,7, kadınlar 29,2 oranında görülmüştür.

Sonuç olarak öğretmen etkisi ve ileride yalnızca müzisyenlik yapmak istemenin sürece etkilerinde cinsiyet faktörünün kadınlar ve erkeklerin kesinlikle katılmaları veya kesinlikle katılmamaları gibi ciddi uç seçeneklere aynı anda yöneldikleri ve fikir birliği sağladıkları görülmüştür. Aynı şekilde kadınların her etkide erkeklere oranla daha az baskın oldukları ve kararsızlıklarının da bir adım daha önde olduğu görülmüştür. Bu bağlamlar arası ilişki anlamlı düzeyde çıkmıştır.

Tablo 7

Yaşın ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

			Yaş				Toplam	X ² (p)
			7-12	13-17	18-24	25 ve üzeri		
Çalgıma Devam Etmemde Çalgımdaki Becerilerimin Rolu Büyüktür	Kesinlikle katılıyorum	n	6	5	2	8	21	15,86 9 (0,197)
		%	42,9	38,5	22,2	57,1	42,0	
	Katılıyorum	n	6	3	2	2	13	
		%	42,9	23,1	22,2	14,3	26,0	
	Kararsızım	n	2	0	2	1	5	
		%	14,3	0,0	22,2	7,1	10,0	
	Katılmıyorum	n	0	1	2	2	5	
		%	0,0	7,7	22,2	14,3	10,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	4	1	1	6		
	%	0,0	30,8	11,1	7,1	12,0		
Çalgıma Devam Etmemde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	4	8	3	5	20	12,99 7 (0,369)
		%	28,6	61,5	33,3	35,7	40,0	
	Katılıyorum	n	3	4	2	2	11	
		%	21,4	30,8	22,2	14,3	22,0	
	Kararsızım	n	1	1	2	2	6	
		%	7,1	7,7	22,2	14,3	12,0	
	Katılmıyorum	n	4	0	0	2	6	
		%	28,6	0,0	0,0	14,3	12,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	2	0	2	3	7		
	%	14,3	0,0	22,2	21,4	14,0		
Çalgıma Devam Etmemde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	6	8	3	10	27	14,97 7 (0,243)
		%	42,9	61,5	33,3	71,4	54,0	
	Katılıyorum	n	5	2	1	3	11	
		%	35,7	15,4	11,1	21,4	22,0	
	Kararsızım	n	0	1	2	0	3	
		%	0,0	7,7	22,2	0,0	6,0	
	Katılmıyorum	n	2	2	1	0	5	
		%	14,3	15,4	11,1	0,0	10,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	1	0	2	1	4		
	%	7,1	0,0	22,2	7,1	8,0		
İleride Maddi Yetersizlik Kaygısı Nedeniyle Müziği Hobi Olarak Yürütmek İstiyorum	Kesinlikle katılıyorum	n	1	7	3	7	18	20,22 7 (0,010*)
		%	7,1	53,8	33,3	50,0	36,0	
	Katılıyorum	n	2	2	4	3	11	
		%	14,3	15,4	44,4	21,4	22,0	
	Kararsızım	n	2	2	2	1	7	
		%	14,3	15,4	22,2	7,1	14,0	
	Katılmıyorum	n	5	2	0	1	8	
		%	35,7	15,4	0,0	7,1	16,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	4	0	0	2	6		
	%	28,6	0,0	0,0	14,3	12,0		
İleride Yalnızca Müzisyenlik Yapmak İstiyorum	Kesinlikle katılıyorum	n	0	0	1	3	4	23,37 5 (0,025*)
		%	0,0	0,0	11,1	21,4	8,0	
	Katılıyorum	n	0	0	2	2	4	
		%	0,0	0,0	22,2	14,3	8,0	
	Kararsızım	n	5	3	1	0	9	
		%	35,7	23,1	11,1	0,0	18,0	
	Katılmıyorum	n	6	1	2	4	13	
		%	42,9	7,7	22,2	28,6	26,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	3	9	3	5	20		
	%	21,4	69,2	33,3	35,7	40,0		

*p<0,05

Tablo 7’de yaşın ve çalgı eğitim sürecini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Yaşa göre Çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması (0,197>0,05), Çalgıma devam etmemde aile etkisi (0,369>0,05), devam etmemde ğretmen etkisi (0,243>0,05) ve ileride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmeyi isteme (0,063>0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Yaşa göre amatörlerde çalgıya devam etme sürecinde becerilerin rolüne kesinlikle katılıyorum diyenlerde 7-12 yaş grubunda %42,9, 13-17 yaş grubunda %38,5, 25 ve üzerinde %57 gibi bir sonuç gözlemlenmiştir. Bu gruplara oranla %22,2 ile 18-24 yaş arası daha geride kalmış olup yine aynı şekilde diğer gruplardan farklı olarak katılmıyorum seçeneğinde de diğer gruplara %22,2 oranında yoğunlaşarak rağbet göstermişlerdir. Tüm bu nüanslara rağmen anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Aile etkisine gelindiğinde ise kesinlikle katılıyorum seçeneğinde %61,5 olarak 13-17 yaş arası ergenlik dönemi bireylerinde belirgin bir yönlenme olduğu fakat diğer gruplarında oranlarının bu seçeneğe tabloda görüldüğü üzere yoğunlaştıkları grlmştir. Diğer seçeneklerdeki dağılımda belirgin bir farklılık tespit edilememiş olup bu dağılımların rastlantısal olabileceği sonucuna varılarak istatistiksel anlamda anlamlı düzeyde ilişki saptanamamıştır.

Öğretmen etkisi incelendiğinde ise ilginç şekilde 25 yaş ve üzerinde ciddi oranda yoğunlaşılarak kesinlikle katılmıyorum seçeneğinde %71,4 kişilik bir oran çıkmıştır. 13-17 yaşlarda da aynı şekilde oran %61,5 gibi çıkmıştır. Geriye kalan 7-12 yaş %42,9 oranında, 18-14 yaş ise %33,3 oranında ıktı. Buradan hareketle yaş gruplarının ğretmen etkisine katıldıkları yoğunlukta görünse de istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişkiye ulaşılamamıştır.

İleride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmek isteyenlerde de ise kesinlikle katılıyorum seçeneğine 13-17 yaş %53,8 oranında, 18-14 yaş %33,3 oranında ve 25 ve üzeri yaş %50,0 oranında yanıt vermiştir. Bir tek 7-12 yaşın %7,1 oranıyla bu etkiye katılması, yaş itibariyle bu grubun gelecek kaygısı gütmeden çalgı seçtiklerini göstermiştir. Yine aynı şekilde bu grup %28,6 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek süreçte buna dikkat etmedikleri yönlerini destekler nitelikte diğer gruplara fark atmışlardır.

Tüm bu beceri etkisi, aile etkisi, öğretmen etkisi ve maddi yetersizlik kaygısı durumlarının kesinlikle katılıyorum veya kesinlikle katılmıyorum seçeneklerine genellikle yöneldikleri yukarıda belirtildiği gibi yöneldikleri görülmüştür. Yine de aralarında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki saptanamamıştır.

Yaşa göre ileride yalnızca müzisyenlik yapmayı isteme ($0,025 < 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Bakıldığında ileride yalnızca müzisyenlik yapmak isteme de kesinlikle katılmıyorum olarak 7-12 yaş %21,4, 13-17 yaş %69,2, 18-24 yaş %33,3, 25 ve üzeri yaşlardakiler ise %35,7 oranında yoğunluk göstermişlerdir. Buna farklı olarak ileride sadece müzisyenlik yapmayı isteme durumuna kesinlikle katılıyorum diyen 7-12 ve 13-17 yaşlarda kimse yoktur. Yaş büyüdükçe istek durumu çoğalmıştır. Örneğin 18-24 yaş %11,1 oranında, 25 ve üzeri ise %21,4 oranında istek oranı artmıştır.

İleride yalnızca müzisyenlik yapmak isteme durumunda ise fark edilen o ki kesinlikle katılıyorum seçeneğinde yaşlar oldukça düşük çıkmıştır. Fakat kesinlikle katılmıyorum seçeneğine tüm yaş grupları rağbet göstermiştir. Yaşlar büyüdükçe ileride sadece müzisyenlik yapmayı isteme durumunda artış yaşanmaya başlamıştır. Bu veriler sonucunda anlamlı düzeyde bir ilişki saptanmıştır.

Tablo 8

Sınıfın ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Yaş						X ²
		İlko	Ortaok	Lise	Lisan	Lisansüs	Topl	(p)
		kul	ul		s	tü	am	
Çalgıma Devam Etmemde Çalgımdaki Becerilerimin Rolü Büyüktür	Kesinlikle katılıyorum	n 4	3	4	5	5	21	16,23
		% 44,4	42,9	36,4	38,5	50,0	42,0	6
	Katılıyorum	n 4	3	2	2	2	13	(0,43
		% 44,4	42,9	18,2	15,4	20,0	26,0	7)
	Kararsızım	n 1	1	0	2	1	5	
		% 11,1	14,3	0,0	15,4	10,0	10,0	
	Katılmıyorum	n 0	0	1	3	1	5	
		% 0,0	0,0	9,1	23,1	10,0	10,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n 0	0	4	1	1	6	
		% 0,0	0,0	36,4	7,7	10,0	12,0	
Çalgıma Devam Etmemde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n 3	2	7	5	3	20	12,13
		% 33,3	28,6	63,6	38,5	30,0	40,0	6
	Katılıyorum	n 2	2	3	2	2	11	(0,73
		% 22,2	28,6	27,3	15,4	20,0	22,0	5)
	Kararsızım	n 0	1	1	2	2	6	
		% 0,0	14,3	9,1	15,4	20,0	12,0	
	Katılmıyorum	n 3	1	0	1	1	6	
		% 33,3	14,3	0,0	7,7	10,0	12,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n 1	1	0	3	2	7	
		% 11,1	14,3	0,0	23,1	20,0	14,0	
Çalgıma Devam Etmemde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n 3	3	8	6	7	27	18,12
		% 33,3	42,9	72,7	46,2	70,0	54,0	0
	Katılıyorum	n 5	2	0	2	2	11	(0,31
		% 55,6	28,6	0,0	15,4	20,0	22,0	7)
	Kararsızım	n 0	0	1	2	0	3	
		% 0,0	0,0	9,1	15,4	0,0	6,0	
	Katılmıyorum	n 1	1	2	1	0	5	
		% 11,1	14,3	18,2	7,7	0,0	10,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n 0	1	0	2	1	4	
		% 0,0	14,3	0,0	15,4	10,0	8,0	
İleride Maddi Yetersizlik Kaygısı Nedeniyle Müziği Hobi Olarak Yürütmek İstiyorum	Kesinlikle katılıyorum	n 1	0	7	6	4	18	29,58
		% 11,1	0,0	63,6	46,2	40,0	36,0	6
	Katılıyorum	n 1	2	1	4	3	11	(0,02
		% 11,1	28,6	9,1	30,8	30,0	22,0	0*)
	Kararsızım	n 2	0	2	3	0	7	
		% 22,2	0,0	18,2	23,1	0,0	14,0	
	Katılmıyorum	n 4	2	1	0	1	8	
		% 44,4	28,6	9,1	0,0	10,0	16,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n 1	3	0	0	2	6	
		% 11,1	42,9	0,0	0,0	20,0	12,0	
İleride Yalnızca Müzisyenlik Yapmak İstiyorum	Kesinlikle katılıyorum	n 0	0	0	3	1	4	30,40
		% 0,0	0,0	0,0	23,1	10,0	8,0	0
	Katılıyorum	n 0	0	0	2	2	4	(0,01
		% 0,0	0,0	0,0	15,4	20,0	8,0	6*)
	Kararsızım	n 3	4	1	1	0	9	
		% 33,3	57,1	9,1	7,7	0,0	18,0	
	Katılmıyorum	n 4	2	1	3	3	13	
		% 44,4	28,6	9,1	23,1	30,0	26,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n 2	1	9	4	4	20	
		% 22,2	14,3	81,8	30,8	40,0	40,0	

*p<0,05

Tablo 8’de sınıfın ve çalgı eğitim sürecini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Sınıfa göre çalgıya devam etmemde çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması ($0,437 > 0,05$), devam etmemde aile etkisi ($0,735 > 0,05$) ve devam etmemde öğretmen etkisi ($0,317 > 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması seçeneğine bakıldığında kesinlikle katılıyorum oranı oldukça yüksek gözlemlenmiştir. İlkokul %44,4, ortaokul %42,9, lise %36,4, lisans %38,5 ve lisansüstü %50,0 olarak görülmüştür. Sınıf gruplarına göre ilkokul katılıyorum seçeneğine de %44,4 oranında ilgi göstererek kararsızım seçeneğine %11,1, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneğine hiçbiri cevap vermemiştir. Yine de belirgin şekilde aralarında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki görülmemiştir.

Aile etkisinde ise kesinlikle katılıyorum seçeneğine ilkokul %33,3, ortaokul %28,6, lise %63,6, lisans %38,5 ve lisansüstü %30,0 oranında yanıt vermiştir. Buradan görüldüğü üzere burada belirgin benzer yoğunluklara rastlanılmıştır. Lisede ise aile etkisi biraz daha baskın çıkmıştır. Yine de istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki saptanamamış olup rastlantısal dağılımın söz konusu olabileceği sonucuna varılmıştır.

Öğretmen etkisinin çalgıya devam sürecindeki etkisinde kesinlikle katılıyorum seçeneği lisede %72,7, lisansüstünde %70,0 olarak çıkmıştır. Kesinlikle katılmıyorum seçeneğinde ise ilkokul ve lisede n kimse yoktur. Yine de öğretmen etkisinde anlamlı düzeyde bir ilişki saptanamamıştır.

Sonuç olarak sınıflar benzer uçlara yani kesinlikle katılıyorum ya da kesinlikle katılmıyorum seçeneğine yönelse de fark edilen o ki diğer seçeneklerde dahil ciddi bir düzeyde anlamlı ilişki saptanamamıştır.

Sınıfa göre ileride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmeyi isteme ($0,020 < 0,05$) ve ileride yalnızca müzisyenlik yapmayı isteme ($0,016 < 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

İleride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmek istiyorum seçeneğine bakarsak kesinlikle katılıyorum seçeneğinin liselilerde %63,6, lisanslarda %46,2, lisansüstlerinde %40,0 gibi oranlarla yüksek olduğu fakat ilkokullularda %44,4 ve ortaokullularda %28,6 olarak katılmıyorum oranının yüksek olduğu ve kesinlikle katılıyorum oranının az olduğu görülmüştür. Net bir şekilde lise lisans ve lisansüstünün etkiye kesinlikle katıldıklarını görmekteyiz. İlkokullarda ve ortaokullarda bu seçenek çok

tercih edilmemiştir. Böylelikle ileride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmek isteme durumun sınıflar büyüdükçe etkisinin arttığı gözlemlenmiştir.

İleride yalnızca müzisyenlik yapmak isteme konusunda ortaokulların %57,1 gibi bir oranla kararsız kalması ve kesinlikle katılıyorum kısmında ilkokulların %0,0, ortaokulların %0,0 ve liselilerin %0,0 olarak karşımıza çıkması, sınıf gruplarında küçüklerin yalnızca müzisyenlik yapma isteğini kabul etmediklerini göstermektedir. Kesinlikle katılmıyorum seçeneğine ise tüm gruplar, özellikle de %81,8 oranıyla liselilerin yoğun şekilde ilgi gösterdiği görülmüştür.

Bu durumlardan hareketle ileride yalnızca müzisyenlik yapmak isteme durumunda lise, lisans ve lisansüstü ciddi bir oranda katılmamışlardır. Bunun dışında ilkokul ve ortaokullarda kararsız kalma durumu daha yoğun seviyelerde çıkmıştır. Bu şekilde istatistiksel analiz yapıldığında anlamlı düzeyde bir ilişki saptanmıştır.

Tablo 9

Çalınan Çalgının ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Çalınan Çalgı								Toplam	X ² (p)
		Piyano	Keman	Viyolonsel	Gitar	Bağlama	Flüt	Diğer			
Çalgıma Devam Etmemde	Kesinlikle katılıyorum	n	6	2	4	4	1	1	3	21	27,200 (0,295)
	%	40,0	40,0	57,1	50,0	20,0	20,0	60,0	42,0		
Çalgımdaki Becerilerimin Rolu Büyüktür	Katılıyorum	n	7	2	2	0	1	1	0	13	26,0
	%	46,7	40,0	28,6	0,0	20,0	20,0	0,0	26,0		
Kararsızım	n	2	1	0	1	1	0	0	5	10,0	
	%	13,3	20,0	0,0	12,5	20,0	0,0	0,0	10,0		
Katılmıyorum	n	0	0	1	1	1	2	0	5	10,0	
	%	0,0	0,0	14,3	12,5	20,0	40,0	0,0	10,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	0	0	2	1	1	2	6	12,0	
	%	0,0	0,0	0,0	25,0	20,0	20,0	40,0	12,0		
Çalgıma Devam Etmemde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	5	2	3	4	2	1	3	20	18,085 (0,799)
	%	33,3	40,0	42,9	50,0	40,0	20,0	60,0	40,0		
Katılıyorum	n	3	2	2	1	1	2	0	11	22,0	
	%	20,0	40,0	28,6	12,5	20,0	40,0	0,0	22,0		
Kararsızım	n	1	0	1	0	1	1	2	6	12,0	
	%	6,7	0,0	14,3	0,0	20,0	20,0	40,0	12,0		
Katılmıyorum	n	4	0	1	1	0	0	0	6	12,0	
	%	26,7	0,0	14,3	12,5	0,0	0,0	0,0	12,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	2	1	0	2	1	1	0	7	14,0	
	%	13,3	20,0	0,0	25,0	20,0	20,0	0,0	14,0		
Çalgıma Devam Etmemde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	6	1	6	7	1	2	4	27	29,404 (0,205)
	%	40,0	20,0	85,7	87,5	20,0	40,0	80,0	54,0		
Katılıyorum	n	6	3	0	0	1	1	0	11	22,0	
	%	40,0	60,0	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0	22,0		
Kararsızım	n	0	0	0	1	1	1	0	3	6,0	
	%	0,0	0,0	0,0	12,5	20,0	20,0	0,0	6,0		
Katılmıyorum	n	2	1	0	0	1	1	0	5	10,0	
	%	13,3	20,0	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0	10,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	1	0	1	0	1	0	1	4	8,0	
	%	6,7	0,0	14,3	0,0	20,0	0,0	20,0	8,0		
İleride Maddi Yetersizlik Kaygısı Nedeniyle Müziği Hobi Olarak Yürütmek İstiyorum	Kesinlikle katılıyorum	n	1	0	3	5	2	3	4	18	36,395 (0,051)
	%	6,7	0,0	42,9	62,5	40,0	60,0	80,0	36,0		
Katılıyorum	n	3	1	2	2	3	0	0	11	22,0	
	%	20,0	20,0	28,6	25,0	60,0	0,0	0,0	22,0		
Kararsızım	n	3	3	0	0	0	1	0	7	14,0	
	%	20,0	60,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	14,0		
Katılmıyorum	n	4	1	1	1	0	0	1	8	16,0	
	%	26,7	20,0	14,3	12,5	0,0	0,0	20,0	16,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	4	0	1	0	0	1	0	6	12,0	
	%	26,7	0,0	14,3	0,0	0,0	20,0	0,0	12,0		
İleride Yalnızca Müzisyenlik Yapmak İstiyorum	Kesinlikle katılıyorum	n	0	0	1	1	0	2	0	4	31,746 (0,133)
	%	0,0	0,0	14,3	12,5	0,0	40,0	0,0	8,0		
Katılıyorum	n	0	0	1	1	1	1	0	4	8,0	
	%	0,0	0,0	14,3	12,5	20,0	20,0	0,0	8,0		
Kararsızım	n	6	1	2	0	0	0	0	9	18,0	
	%	40,0	20,0	28,6	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0		
Katılmıyorum	n	6	2	0	1	2	1	1	13	26,0	
	%	40,0	40,0	0,0	12,5	40,0	20,0	20,0	26,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	3	2	3	5	2	1	4	20	40,0	
	%	20,0	40,0	42,9	62,5	40,0	20,0	80,0	40,0		

*p<0,05

Tablo 9’da çalınan çalgının ve çalgı eğitim sürecini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Çalınan çalgıya göre çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerimin rolü (0,295>0,05), aile etkisi (0,799>0,05), öğretmen etkisi (0,205>0,05), ileride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmeyi isteme (0,051>0,05) ve ileride yalnızca müzisyenlik yapmayı isteme (0,133>0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Çalınan çalgıya göre çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerimin rolü büyüktür faktörüne baktığımızda tüm çalgıları çalanlar kesinlikle katılıyorum seçeneğine çoğunluklu olarak yönelmişlerdir. Özellikle piyano, keman ve viyolonsel çalanların kesinlikle katılmıyorum seçeneğini tercih etmedikleri de görülmüştür. Yine de anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiştir.

Aile etkisinde genel dağılımın her grupta kesinlikle katılıyorum seçeneğinde olduğu görülmüştür. Bunun dışında keman çalanların arasında kararsızım ve katılmıyorum diyen olmadığı görülmüştür. Dağılım istatistiksel olarak incelendiğinde yine de anlamlı düzeyde bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Öğretmen etkisinde ise viyolonsel ve gitar çalanların kesinlikle katılıyorum oranı %80’in üzerinde çıkmıştır. Bu oranların dışındaki gruplarda yine bu seçeneklere yoğunlaşılar da istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki saptanmamıştır.

İleride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmek isteyenlerde kesinlikle katılıyorum viyolonsel, gitar, bağlama, flüt ve diğer çalgılarda %36,0 oranıyla yoğun çıkmıştır. Piyanoda ise %6,7 olarak görülmüş olup kemanda bu seçeneği işaretleyen olmamıştır. Genel olarak incelendiğinde ufak farklılıklar olsa da istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemiştir.

İleride yalnızca müzisyenlik yapmayı istemede ise kişilerin daha çok kesinlikle katılmıyorum seçeneğine yöneldikleri görülmüştür. Tüm grupların totali olarak bu oran %40,0 çıkmıştır. Keman ve piyanoda kesinlikle katılıyorum diyen kimse olmamıştır. Tüm seçeneklere bakıldığında ise bu istatistiksel anlamda anlamlı düzeyde bir ilişki bulunamamıştır.

Sonuç olarak hepsinde belirli bir uç seçenek tercih edilse de istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiye rastlanamamış olup sonuçların rastlantısal olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

4.2. Profesyonel Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi ve Eğitim Sürecini Etkileyen Faktörler

4.2.1. Profesyonel Seçim Sürecini Etkileyen Faktörler

Tablo 10

Cinsiyetin ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Cinsiyet			Toplam	X ² (p)	
		Kadın	Erkek				
Çalgı Seçiminde Fiziksel Yapım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	9	14	23	6,097 (0,192)	
		%	33,3	60,9	46,0		
	Katılıyorum	n	6	2	8		
		%	22,2	8,7	16,0		
	Kararsızım	n	3	2	5		
		%	11,1	8,7	10,0		
Katılmıyorum	Katılmıyorum	n	6	5	11		
		%	22,2	21,7	22,0		
	Kesinlikle katılmıyorum	n	3	0	3		
		%	11,1	0,0	6,0		
	Çalgı Seçiminde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	4	4	8	1,590 (0,811)
			%	14,8	17,4	16,0	
Katılıyorum		n	6	3	9		
		%	22,2	13,0	18,0		
Kararsızım		n	3	2	5		
		%	11,1	8,7	10,0		
Katılmıyorum	Katılmıyorum	n	5	3	8		
		%	18,5	13,0	16,0		
	Kesinlikle katılmıyorum	n	9	11	20		
		%	33,3	47,8	40,0		
	Çalgı Seçiminde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	10	12	22	5,650 (0,227)
			%	37,0	52,2	44,0	
Katılıyorum		n	8	2	10		
		%	29,6	8,7	20,0		
Kararsızım		n	5	2	7		
		%	18,5	8,7	14,0		
Katılmıyorum	Katılmıyorum	n	2	4	6		
		%	7,4	17,4	12,0		
	Kesinlikle katılmıyorum	n	2	3	5		
		%	7,4	13,0	10,0		
	Çalgı Seçiminde İş İmkanları Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	3	4	7	6,704 (0,152)
			%	11,1	17,4	14,0	
Katılıyorum		n	9	10	19		
		%	33,3	43,5	38,0		
Kararsızım		n	3	6	9		
		%	11,1	26,1	18,0		
Katılmıyorum	Katılmıyorum	n	7	1	8		
		%	25,9	4,3	16,0		
	Kesinlikle katılmıyorum	n	5	2	7		
		%	18,5	8,7	14,0		
	Çalgı Seçiminde Akademik Kaygılarım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	1	3	4	6,902 (0,141)
			%	3,7	13,0	8,0	
Katılıyorum		n	3	0	3		
		%	11,1	0,0	6,0		
Kararsızım		n	7	2	9		
		%	25,9	8,7	18,0		
Katılmıyorum	Katılmıyorum	n	12	12	24		
		%	44,4	52,2	48,0		
	Kesinlikle katılmıyorum	n	4	6	10		
		%	14,8	26,1	20,0		

*p<0,05

Tablo 10'da Cinsiyetin ve çalgı seçimini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Cinsiyete göre çalgı seçiminde fiziksel yapı etkisi (0,811>0,05), aile etkisi (0,227>0,05), öğretmen etkisi (0,152>0,05), iş imkanları etkisi (0,141>0,05), akademik kaygıların etkisi (0,642>0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Cinsiyete göre çalgı seçiminde fiziksel yapı etkisine bakıldığında kesinlikle katılıyorum oranı erkeklerde %60,9, kadınlarda %33,3 olarak çıkmıştır. Diğer seçeneklere bakıldığında ise sonuçların istatistiksel olarak rastlantısal olabileceği tespit edilmiş olup anlamlı düzeyde bir ilişki saptanamamıştır.

Çalgı seçiminde ailem etkili seçeneğinde ise cinsiyetle doğrudan bir bağlantı kurulamamasına rağmen kesinlikle katılıyorum seçeneğine %33,3 kadın ve %47,8 oranında erkek yanıt vererek buraya yoğunlaşmıştır.

Öğretmen etkisinin seçime etkisi cinsiyet olarak ele alındığında ise cinsiyetler kesinlikle katılıyorum seçeneğine birlikte %44,0 gibi bir oranla yoğunlaşmışlardır. Diğer seçeneklere bakıldığında ise görünen o ki sonuçların istatistiksel olarak rastlantısal olabileceği tespit edilmiş olup anlamlı düzeyde bir ilişki saptanamamıştır.

İş imkanları etkisinde ise diğer cinsiyet etkilerinden bağımsız olarak sonuçlar daha da dağınık çıkmıştır. Kesinlikle katılıyorum oranındansa total olarak katılıyorum oranı daha yüksek seviyede ve %38,0 oranında çıkmıştır. Bakıldığında sonuçların istatistiksel olarak rastlantısal olabileceği tespit edilmiş olup anlamlı düzeyde bir ilişki saptanamamıştır.

Akademik kaygıların etkisine bakıldığında ise diğer cinsiyetlerin etkisine yönelik yine anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiştir. Bakıldığında katılmıyorum kadınlarda %44,4, erkeklerde %52,2 çıkmıştır. Yine de dağılımın istatistiksel olarak rastlantısal olabileceği tespit edilmiş olup anlamlı düzeyde bir ilişki görülmemiştir.

Tablo 11

Yaşın ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Yaş					Toplam	X ² (p)
		7-12	13-17	18-24	25 ve üzeri			
Çalgı Seçimimde Fiziksel Yapım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	8	10	3	2	23	30,43 1 (0,00 2*)
		%	100,0	71,4	18,8	16,7	46,0	
	Katılıyorum	n	0	1	5	2	8	
		%	0,0	7,1	31,3	16,7	16,0	
	Kararsızım	n	0	0	3	2	5	
		%	0,0	0,0	18,8	16,7	10,0	
Katılmıyorum	n	0	1	4	6	11		
	%	0,0	7,1	25,0	50,0	22,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	2	1	0	3		
	%	0,0	14,3	6,3	0,0	6,0		
Çalgı Seçimimde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	1	5	1	1	8	21,84 8 (0,03 9*)
		%	12,5	35,7	6,3	8,3	16,0	
	Katılıyorum	n	1	2	1	5	9	
		%	12,5	14,3	6,3	41,7	18,0	
	Kararsızım	n	0	1	2	2	5	
		%	0,0	7,1	12,5	16,7	10,0	
Katılmıyorum	n	0	1	6	1	8		
	%	0,0	7,1	37,5	8,3	16,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	6	5	6	3	20		
	%	75,0	35,7	37,5	25,0	40,0		
Çalgı Seçimimde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	6	7	5	4	22	17,08 9 (0,14 6)
		%	75,0	50,0	31,3	33,3	44,0	
	Katılıyorum	n	0	3	2	5	10	
		%	0,0	21,4	12,5	41,7	20,0	
	Kararsızım	n	0	1	5	1	7	
		%	0,0	7,1	31,3	8,3	14,0	
Katılmıyorum	n	2	2	2	0	6		
	%	25,0	14,3	12,5	0,0	12,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	1	2	2	5		
	%	0,0	7,1	12,5	16,7	10,0		
Çalgı Seçimimde İş İmkanları Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	2	3	1	1	7	14,20 5 (0,28 8)
		%	25,0	21,4	6,3	8,3	14,0	
	Katılıyorum	n	5	4	8	2	19	
		%	62,5	28,6	50,0	16,7	38,0	
	Kararsızım	n	0	2	2	5	9	
		%	0,0	14,3	12,5	41,7	18,0	
Katılmıyorum	n	0	3	2	3	8		
	%	0,0	21,4	12,5	25,0	16,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	1	2	3	1	7		
	%	12,5	14,3	18,8	8,3	14,0		
Çalgı Seçimimde Akademik Kaygılarım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	3	0	0	1	4	23,99 9 (0,02 0*)
		%	37,5	0,0	0,0	8,3	8,0	
	Katılıyorum	n	0	2	0	1	3	
		%	0,0	14,3	0,0	8,3	6,0	
	Kararsızım	n	0	5	1	3	9	
		%	0,0	35,7	6,3	25,0	18,0	
Katılmıyorum	n	4	6	9	5	24		
	%	50,0	42,9	56,3	41,7	48,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	1	1	6	2	10		
	%	12,5	7,1	37,5	16,7	20,0		

*p<0,05

Tablo 11’de yaşın ve çalgı seçimini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Yaşa göre çalgı seçiminde öğretmen etkisi (0,146>0,05), iş imkanları etkisi (0,288>0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Yaşa göre çalgı seçiminde öğretmen etkisine bakıldığında kesinlikle katılıyorum seçeneğinde %44,0 gibi bir sonuç çıkmıştır. Fakat tüm grupların özetine bakıldığında anlamlı düzeyde istatistiksel bir sonuca ulaşılamamıştır.

İş imkanlarına bakıldığında ise kişilerin yaşa göre çalgı seçiminde fiziksel yapının etkisine bakıldığında ise tüm yaş gruplarının ağırlıklı olarak %38 total oranıyla katılıyorum seçeneğine yönlendikleri görölse de bakıldığında anlamlı düzeyde istatistiksel bir sonuca ulaşılamamıştır.

Yaşa göre çalgı seçiminde fiziksel yapı etkisi (0,002<0,05), aile etkisi (0,039<0,05) ve akademik kaygıların etkisi (0,020<0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Fiziksel yapı etkisine bakıldığında bu etkinin 7-12 yaş aralığında olan grubunda kesinlikle katılıyorum seçeneği dışında başka seçeneğe yöneleni olmamıştır. Bu şekilde %100,0 bir oranla profesyonel müzisyenlerin çalgıya küçük yaşta başlamalarında fiziksel yapılarının çok önemli bir etkiye sahip olduğu görölmüştür. Diğer gruplara bakıldığında 18-24 yaş aralığındaki grubun %18,8 oranıyla, 25 ve üzeri yaştaki grubunda %16,7 oranıyla bu düşünceye katılmadıkları ve katılmıyorum oranlarının daha yüksek olduğu görölmüştür. 13-17 yaş ise yine 7-12 yaş grubu kadar olmasa da fiziksel yapı etkilerini güçlü bularak %71,4 oranıyla destekler şekilde görölmüştür.

Aile etkisine bakıldığında etkili bir şekilde tüm gruplar %40 oranında kesinlikle katılmıyorum demiş olup %75,0 oranıyla 7-12 yaşın daha çoğunluğu sağlaması ile desteklemişlerdir. Aynı şekilde 13-17 yaş iki uç noktada yer alarak kesinlikle katılıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneğine ikisine de eşit oranda dağılmış şekilde %35,7 oranıyla yönelmişlerdir.

Çalgı seçiminde akademik kaygıları etkisine ise 7-12 yaş arası grup %37,5 oranında kesinlikle katılıyorum demişken bu konudaki etkiye diğer gruplar katılmamışlardır. Diğer bir seçenek olan katılmıyorum ise tüm yaş gruplarının toplam %48,0 oranıyla hemfikir olmasıyla desteklenmiştir. Buradan hareketle çalgı seçiminde akademik kaygıların hiçbir yaş

grubunda etkin olmadığı fakat 7-12 yaş profesyonellerinin %37,5'lik kısmının diğer kendi içindeki %50,0'lik katılmıyorum diyenlerden ayrılarak kesinlikle katılıyorum dediği görülmüştür.

Tablo 12

Sınıfın ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Sınıf						Toplam	X ² (p)
		İlkoku 1	Ortaok ul	Lise	Lisans	Lisansüst ü			
Çalgı Seçiminde Fiziksel Yapım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	4	6	8	3	2	23	33,38 2 (0,00 7*)
		%	100,0	100,0	66,7	16,7	20,0	46,0	
	Katılıyorum	n	0	0	1	6	1	8	
		%	0,0	0,0	8,3	33,3	10,0	16,0	
	Kararsızım	n	0	0	0	2	3	5	
		%	0,0	0,0	0,0	11,1	30,0	10,0	
Katılmıyorum	n	0	0	1	6	4	11		
	%	0,0	0,0	8,3	33,3	40,0	22,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	0	2	1	0	3		
	%	0,0	0,0	16,7	5,6	0,0	6,0		
Çalgı Seçiminde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	1	1	4	2	0	8	24,52 2 (0,07 9)
		%	25,0	16,7	33,3	11,1	0,0	16,0	
	Katılıyorum	n	1	0	2	1	5	9	
		%	25,0	0,0	16,7	5,6	50,0	18,0	
	Kararsızım	n	0	0	1	2	2	5	
		%	0,0	0,0	8,3	11,1	20,0	10,0	
Katılmıyorum	n	0	0	1	6	1	8		
	%	0,0	0,0	8,3	33,3	10,0	16,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	2	5	4	7	2	20		
	%	50,0	83,3	33,3	38,9	20,0	40,0		
Çalgı Seçiminde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	3	3	7	5	4	22	22,01 1 (0,14 3)
		%	75,0	50,0	58,3	27,8	40,0	44,0	
	Katılıyorum	n	0	0	3	4	3	10	
		%	0,0	0,0	25,0	22,2	30,0	20,0	
	Kararsızım	n	0	0	1	5	1	7	
		%	0,0	0,0	8,3	27,8	10,0	14,0	
Katılmıyorum	n	1	3	0	2	0	6		
	%	25,0	50,0	0,0	11,1	0,0	12,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	0	1	2	2	5		
	%	0,0	0,0	8,3	11,1	20,0	10,0		
Çalgı Seçiminde İş İmkanları Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	2	0	3	2	0	7	19,78 1 (0,23 0)
		%	50,0	0,0	25,0	11,1	0,0	14,0	
	Katılıyorum	n	2	5	2	7	3	19	
		%	50,0	83,3	16,7	38,9	30,0	38,0	
	Kararsızım	n	0	0	2	3	4	9	
		%	0,0	0,0	16,7	16,7	40,0	18,0	
Katılmıyorum	n	0	0	3	3	2	8		
	%	0,0	0,0	25,0	16,7	20,0	16,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	1	2	3	1	7		
	%	0,0	16,7	16,7	16,7	10,0	14,0		
Çalgı Seçiminde Akademik Kaygılarım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	1	2	0	1	0	4	23,94 1 (0,09 1)
		%	25,0	33,3	0,0	5,6	0,0	8,0	
	Katılıyorum	n	0	0	2	1	0	3	
		%	0,0	0,0	16,7	5,6	0,0	6,0	
	Kararsızım	n	0	0	5	1	3	9	
		%	0,0	0,0	41,7	5,6	30,0	18,0	
Katılmıyorum	n	3	3	4	9	5	24		
	%	75,0	50,0	33,3	50,0	50,0	48,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	1	1	6	2	10		
	%	0,0	16,7	8,3	33,3	20,0	20,0		

*p<0,05

Tablo 12’de sınıfın ve çalgı seçimini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Sınıfa göre çalgı seçiminde aile etkisi ($0,079 > 0,05$), öğretmen etkisi ($0,143 > 0,05$), iş imkanları etkisi ($0,230 > 0,05$), akademik kaygıların etkisi ($0,091 > 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Sınıfa göre aile etkisinde %40,0 oranında kesinlikle katılmıyorum çıkmış olup diğer seçeneklerde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği görülmüştür.

Öğretmen etkisine bakıldığında ise tüm sınıf gruplarının %44,0 total oranlarıyla kesinlikle katılıyorum dedikleri görülmüştür. Bu oranlar dışında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği görülmüştür.

İş imkanları etkisinde ise 7-12 yaş grubu %50 oranında kesinlikle katılıyorum seçeneğine yönelerek diğer gruplardan bağımsız hareket etmişlerdir. Diğer gruplar ise %38,0 oranında katılıyorum diyerek o kadar baskın olmasa da iş imkanlarını önemsediklerini yansıtmışlardır. Yine de bu oranlar dışında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği görülmüştür.

Çalgı seçiminde sınıf bakımından akademik kaygıların etkisine bakıldığında ise %48,0 gibi bir oranla total tüm sınıf grupları katılmıyorum seçeneğine yönlense de istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği görülmüştür.

Sınıfa göre çalgı seçiminde fiziksel yapı etkisi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($0,007 < 0,05$).

Sınıfa göre fiziksel yapı etkisinde tüm gruplar arasında özellikle kesinlikle katılıyorum totalde %46,0 gibi bir oranda çıkararak etkisi kabul edilmiştir. Bunun dışında ilkökul ve ortaokulların hepsi istisnasız şekilde kesinlikle katılıyorum demişlerdir. Buradan hareketle profesyonellerde çalgı seçiminde ilkökul ve ortaokul gruplarının fiziksel yapı uygunluğunun etkisinin en üst düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 13

Çalınan Çalgının ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler Arasındaki İlişkinin Dağılımı

			Çalınan Çalgı							Toplam	X ² (p)
			Piyano	Keman	Viyolonsel	Gitar	Bağlama	Flüt	Diğer		
Çalgı Seçimimde Fiziksel Yapım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	1	7	2	3	4	2	4	23	33,365 (0,097)
		%	11,1	70,0	18,2	60,0	100,0	40,0	66,7	46,0	
	Katılıyorum	n	1	2	3	0	0	2	0	8	
		%	11,1	20,0	27,3	0,0	0,0	40,0	0,0	16,0	
	Kararsızım	n	1	0	3	1	0	0	0	5	
		%	11,1	0,0	27,3	20,0	0,0	0,0	0,0	10,0	
	Katılmıyorum	n	4	1	3	0	0	1	2	11	
		%	44,4	10,0	27,3	0,0	0,0	20,0	33,3	22,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	2	0	0	1	0	0	0	3		
	%	22,2	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	6,0		
Çalgı Seçimimde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	2	3	0	1	0	1	1	8	23,318 (0,501)
		%	22,2	30,0	0,0	20,0	0,0	20,0	16,7	16,0	
	Katılıyorum	n	3	2	2	1	0	1	0	9	
		%	33,3	20,0	18,2	20,0	0,0	20,0	0,0	18,0	
	Kararsızım	n	1	1	1	0	0	1	1	5	
		%	11,1	10,0	9,1	0,0	0,0	20,0	16,7	10,0	
	Katılmıyorum	n	0	1	5	0	0	1	1	8	
		%	0,0	10,0	45,5	0,0	0,0	20,0	16,7	16,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	3	3	3	3	4	1	3	20		
	%	33,3	30,0	27,3	60,0	100,0	20,0	50,0	40,0		
Çalgı Seçimimde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	2	4	4	3	4	1	4	22	27,744 (0,271)
		%	22,2	40,0	36,4	60,0	100,0	20,0	66,7	44,0	
	Katılıyorum	n	4	1	3	0	0	1	1	10	
		%	44,4	10,0	27,3	0,0	0,0	20,0	16,7	20,0	
	Kararsızım	n	1	2	2	0	0	1	1	7	
		%	11,1	20,0	18,2	0,0	0,0	20,0	16,7	14,0	
	Katılmıyorum	n	0	3	0	1	0	2	0	6	
		%	0,0	30,0	0,0	20,0	0,0	40,0	0,0	12,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	2	0	2	1	0	0	0	5		
	%	22,2	0,0	18,2	20,0	0,0	0,0	0,0	10,0		
Çalgı Seçimimde İş İmkanları Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	0	3	1	1	1	0	1	7	18,571 (0,774)
		%	0,0	30,0	9,1	20,0	25,0	0,0	16,7	14,0	
	Katılıyorum	n	2	5	3	2	2	3	2	19	
		%	22,2	50,0	27,3	40,0	50,0	60,0	33,3	38,0	
	Kararsızım	n	1	1	3	1	1	0	2	9	
		%	11,1	10,0	27,3	20,0	25,0	0,0	33,3	18,0	
	Katılmıyorum	n	3	1	2	0	0	1	1	8	
		%	33,3	10,0	18,2	0,0	0,0	20,0	16,7	16,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	3	0	2	1	0	1	0	7		
	%	33,3	0,0	18,2	20,0	0,0	20,0	0,0	14,0		
Çalgı Seçimimde Akademik Kaygılarım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	1	1	0	1	1	0	0	4	28,853 (0,226)
		%	11,1	10,0	0,0	20,0	25,0	0,0	0,0	8,0	
	Katılıyorum	n	2	0	0	0	0	1	0	3	
		%	22,2	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	6,0	
	Kararsızım	n	3	2	1	0	0	1	2	9	
		%	33,3	20,0	9,1	0,0	0,0	20,0	33,3	18,0	
	Katılmıyorum	n	3	6	6	1	3	3	2	24	
		%	33,3	60,0	54,5	20,0	75,0	60,0	33,3	48,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	1	4	3	0	0	2	10		
	%	0,0	10,0	36,4	60,0	0,0	0,0	33,3	20,0		

*p<0,05

Tablo 13’de çalınan çalgının ve çalgı seçimini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Çalınan çalgıya göre çalgı seçiminde fiziksel yapı etkisi (0,097>0,05), aile etkisi (0,501>0,05), öğretmen etkisi (0,271>0,05), iş imkanları etkisi (0,774>0,05) ve akademik

kaygıların etkisi ($0,226 > 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Fiziksel yapı etkisine bakıldığında tüm çalgı gruplarında toplam %46,0 oranında kesinlikle katılıyorum dendiği görülmüştür fakat diğer seçeneklerde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği görülmüştür.

Çalgı seçimimde aile etkisine bakıldığında ise kesinlikle katılmıyorum oranı %40,0 oranında çıkmış olup diğer seçeneklerde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği görülmüştür.

Öğretmen etkisinde ise kesinlikle katılıyorum tüm çalgı gruplarında toplam %44,0 oranında çıkmış olup diğer seçeneklerde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği düşünülmüştür.

İş imkanları etkisi %38,0 oranında tüm grupların katılıyorum seçeneğini işaretlemesiyle karşımıza çıkmıştır fakat istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği görülmüştür.

Akademik kaygıların etkisi ise %48,0 oranıyla tüm grupların katılmıyorum seçeneğini işaretlemesiyle karşımıza çıkmıştır fakat istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği görülmüştür.

4.2.2. Profesyonel Çalgı Eğitimi Sürecini Etkileyen Faktörler

Tablo 14

Cinsiyetin ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Cinsiyet			Toplam	X ² (p)
		Kadın	Erkek			
Çalgıma Devam Etmemde Çalgımdaki Becerilerimin Rolü Büyüktür	Kesinlikle katılıyorum	n	12	14	26	2,517 (0,642)
		%	44,4	60,9	52,0	
	Katılıyorum	n	10	5	15	
		%	37,0	21,7	30,0	
	Kararsızım	n	2	1	3	
		%	7,4	4,3	6,0	
	Katılmıyorum	n	2	1	3	
		%	7,4	4,3	6,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	1	2	3	
		%	3,7	8,7	6,0	
Çalgıma Devam Etmemde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	7	13	20	8,333 (0,080)
		%	25,9	56,5	40,0	
	Katılıyorum	n	12	4	16	
		%	44,4	17,4	32,0	
	Kararsızım	n	2	4	6	
		%	7,4	17,4	12,0	
	Katılmıyorum	n	2	1	3	
		%	7,4	4,3	6,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	4	1	5	
		%	14,8	4,3	10,0	
Çalgıma Devam Etmemde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	13	14	27	2,504 (0,474)
		%	48,1	60,9	54,0	
	Katılıyorum	n	10	4	14	
		%	37,0	17,4	28,0	
	Kararsızım	n	2	2	4	
		%	7,4	8,7	8,0	
	Katılmıyorum	n	2	3	5	
		%	7,4	13,0	10,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	-	-	-	
		%	-	-	-	
Maddi İmkansızlıklar Çalgıma Zaman Ayırmama Engel Oluyor	Kesinlikle katılıyorum	n	3	3	6	1,564 (0,815)
		%	11,1	13,0	12,0	
	Katılıyorum	n	6	3	9	
		%	22,2	13,0	18,0	
	Kararsızım	n	3	3	6	
		%	11,1	13,0	12,0	
	Katılmıyorum	n	11	8	19	
		%	40,7	34,8	38,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	4	6	10	
		%	14,8	26,1	20,0	
Çalgım ile İlgili Gelecekte Bir İş Yapabilecek Olmak Motivasyonumu Arttırır	Kesinlikle katılıyorum	n	16	13	29	2,752 (0,600)
		%	59,3	56,5	58,0	
	Katılıyorum	n	7	6	13	
		%	25,9	26,1	26,0	
	Kararsızım	n	2	1	3	
		%	7,4	4,3	6,0	
	Katılmıyorum	n	2	1	3	
		%	7,4	4,3	6,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	0	2	2	
		%	0,0	8,7	4,0	

*p<0,05

Tablo 14’de cinsiyetin ve çalgı eğitim sürecini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Cinsiyete göre Çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması ($0,642 > 0,05$), aile etkisi ($0,080 > 0,05$), ğretmen etkisi ($0,474 > 0,05$), maddi imkansızlıkların çalgıya zaman ayırmama engel olması ($0,815 > 0,05$) ve çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonu arttırma ($0,600 > 0,05$) durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Becerilerin rolünün büyük olması etkisine bakıldığında iki cinsiyetinde kesinlikle katılıyorum oranı %52,0 çıkmış olmasına rağmen diğer sonuçlara da bakıldığında diğer seçeneklerde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği grlmştir.

Ailem etkili seçeneğinde iki cinsiyet içinde katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum oranları daha baskın çıksa da genel sonuçlara bakıldığında dağılımın rastlantısal olabileceği istatistiksel olarak tespit edilmiş olup anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Öğretmen etkisinde ise cinsiyetlerin toplamında %54,0 oranında kesinlikle katılıyorum görülmüş olup yine de bakıldığında diğer seçeneklerde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmayarak çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği grlmştir. Burada kesinlikle katılmıyorum oranı cinsiyetlerce tercih edilmemiştir.

Maddi imkansızlıklar Çalgıma zaman ayırmama engel oluyor da ise %38,0 oranında cinsiyetler katılmıyorum seçeneğini tercih etmiştir. Yine de çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği grlmştir.

Çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonu arttırır da ise kesinlikle katılıyorum seçeneği %58,0 oranında iki cinsiyette de tercih edilmiştir. Yine de çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği grlmştir. Bu şekilde anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Tablo 15

Yaşın ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Yaş					X ² (p)	
		7-12	13-17	18-24	25 ve üzeri	Toplam		
Çalgıma Devam Etmemde	Kesinlikle katılıyorum	n	4	9	6	7	26	24,235 (0,019*)
		%	50,0	64,3	37,5	58,3	52,0	
Çalgımdaki Becerilerimin Rolü Büyüktür	Katılıyorum	n	0	4	7	4	15)
		%	0,0	28,6	43,8	33,3	30,0	
	Kararsızım	n	0	0	3	0	3	
		%	0,0	0,0	18,8	0,0	6,0	
	Katılmıyorum	n	2	0	0	1	3	
		%	25,0	0,0	0,0	8,3	6,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	2	1	0	0	3	6,0
		%	25,0	7,1	0,0	0,0		
Çalgıma Devam Etmemde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	6	7	4	3	20	11,812 (0,461)
		%	75,0	50,0	25,0	25,0	40,0	
	Katılıyorum	n	2	3	5	6	16	
		%	25,0	21,4	31,3	50,0	32,0	
	Kararsızım	n	0	1	3	2	6	
		%	0,0	7,1	18,8	16,7	12,0	
	Katılmıyorum	n	0	1	2	0	3	
		%	0,0	7,1	12,5	0,0	6,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	0	2	2	1	5	10,0
		%	0,0	14,3	12,5	8,3		
Çalgıma Devam Etmemde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	6	7	7	7	27	10,068 (0,345)
		%	75,0	50,0	43,8	58,3	54,0	
	Katılıyorum	n	0	4	7	3	14	
		%	0,0	28,6	43,8	25,0	28,0	
	Kararsızım	n	0	1	1	2	4	
		%	0,0	7,1	6,3	16,7	8,0	
	Katılmıyorum	n	2	2	1	0	5	
		%	25,0	14,3	6,3	0,0	10,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	6	7	7	7	27	54,0
		%	75,0	50,0	43,8	58,3		
Maddi İmkansızlıklar Çalgıma Zaman Ayırmama Engel Oluyor	Kesinlikle katılıyorum	n	3	1	1	1	6	19,405 (0,079)
		%	37,5	7,1	6,3	8,3	12,0	
	Katılıyorum	n	0	1	5	3	9	
		%	0,0	7,1	31,3	25,0	18,0	
	Kararsızım	n	0	0	3	3	6	
		%	0,0	0,0	18,8	25,0	12,0	
	Katılmıyorum	n	4	8	3	4	19	
		%	50,0	57,1	18,8	33,3	38,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	1	4	4	1	10	20,0
		%	12,5	28,6	25,0	8,3		
Çalgım ile İlgili Gelecekte Bir İş Yapabilecek Olmak Motivasyonumu Arttırır	Kesinlikle katılıyorum	n	4	9	10	6	29	23,526 (0,024*)
		%	50,0	64,3	62,5	50,0	58,0	
	Katılıyorum	n	0	4	5	4	13	
		%	0,0	28,6	31,3	33,3	26,0	
	Kararsızım	n	0	0	1	2	3	
		%	0,0	0,0	6,3	16,7	6,0	
	Katılmıyorum	n	2	1	0	0	3	
		%	25,0	7,1	0,0	0,0	6,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	2	0	0	0	2	4,0
		%	25,0	0,0	0,0	0,0		

*p<0,05

Tablo 15’de yaşın ve çalgı eğitim sürecini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımları için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Yaşa göre çalgıya devam etmemde aile etkisi (0,461>0,05), ğretmen etkisi (0,345>0,05), maddi imkansızlıkların çalgıya zaman ayırmama engel olması (0,079>0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Aile etkisi yaşlara göre kesinlikle katılıyorum seçeneğinde 7-12 %75,0, 13-17 %50,0 oranında çıkmıştır. Bu gruplarda en yoğun kesinlikle katılıyorum seçeneğinde yoğunlaşılırken, 18-24 yaş grubunda %31,3 oranında, 25 ve üzeri %50,0 oranında katılıyorum seçeneğinde daha yoğunlukta tercih etmişlerdir. Yine de çıkan sonuçların rastlantısal olabileceği grlmştir.

Öğretmen etkisi ise her yaş grubunun toplamında %54,0 olarak kesinlikle katılıyorum grlmştir. Yine de tüm gruplar diğer uç olan kesinlikle katılmıyorum seçeneğine toplamda %54,0 oranında ilgi göstererek keskin biçimde ayrılmışlardır. Bu şekilde ayrımlar olmasına rağmen istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiştir.

Maddi imkansızlıklar çalgıya zaman ayırmama engel oluyor da ise katılmıyorum seçeneğinde 7-12 yaş grubu %50,0 olarak karşımıza çıkmış olup, 13-17 yaş grubunda ise %57,1 oranıyla hemfikir oldukları gözlemlenmiştir. Yine de genel dağılıma bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiştir.

Yaşa göre çalgıya devam etmemde çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması (0,019<0,05) ve çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonu arttırma (0,024<0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

algıya devam etmemde çalgıdaki becerilerimin rolü büyüktür seçeneğinde ise tüm grupların kesinlikle katılıyorum seçeneği totalinin %52,0 olması tüm gruplarda becerinin etkin olduğunu göstermektedir. Yine de 7-12 yaş diğerlerinden farklı olarak %25,0 oranında katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneğine de dağılmıştır. Buradan hareketle bu yaş grubunun güven sorunlarının olabileceği varsayılabilmektedir. Bunun dışında 13-17 yaş kesinlikle katılıyorum seçeneğinde en yüksek orana sahiptir (%64,3). 18-24 yaş grubuna bakıldığında ise en fazla çeşitlilik gösteren grup olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yaş grubunda kararsızlık oranı %18,8 olarak görülmekte olup niversite düzeyindeki yaş aralığında olan bireylerin gelecek kaygısıyla bağlantılı olduğu düşünülebilir. Bu bağlamda anlamlı ilişkiler istatistiksel olarak elde edilmiştir.

Çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabiliyor olmak motivasyonumu arttırır da ise yine aynı şekilde tüm yaş grupları %58,0 oranında kesinlikle katılarak etkiyi kabul etmişlerdir. Bu durumda gelecekte iş fikri kesinlikle etkili bir motivasyon kaynağı olarak tüm gruplarda karşımıza çıkmaktadır. Yine de 7-12 yaş gruplarında kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum iki seçenekte de %25,0 oranında çıkmıştır. Buradan hareketle görülen o ki bu yaş grubu yaşının küçüklüğü itibariyle kendi içinde etkiyi ciddi şekilde reddedenlerden de oluşmaktadır.

Tablo 16

Sınıfın ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

		Yaş					Toplam	X ² (p)			
		İlkokul	Ortaokul	Lise	Lisans	Lisansüstü					
Çalgıma Devam Etmemde	Kesinlikle katılıyorum	n	2	4	7	8	5	26	19,642 (0,237)		
		%	50,0	66,7	58,3	44,4	50,0	52,0			
	Çalgımdaki Becerilerimin Rolü Büyüktür	Katılıyorum	n	0	0	4	8	3		15	
			%	0,0	0,0	33,3	44,4	30,0		30,0	
	Kararsızım	Katılmıyorum	n	0	0	0	1	2		3	15,903 (0,460)
			%	0,0	0,0	0,0	5,6	20,0		6,0	
Kesinlikle katılmıyorum		n	1	1	0	1	0	3			
		%	25,0	16,7	0,0	5,6	0,0	6,0			
Çalgıma Devam Etmemde Ailem Etkili		Kesinlikle katılıyorum	n	3	5	5	6	1	20	15,903 (0,460)	
			%	75,0	83,3	41,7	33,3	10,0	40,0		
	Katılıyorum	n	1	1	3	6	5	16			
		%	25,0	16,7	25,0	33,3	50,0	32,0			
	Kararsızım	n	0	0	1	2	3	6			
		%	0,0	0,0	8,3	11,1	30,0	12,0			
Katılmıyorum	n	0	0	1	2	0	3				
	%	0,0	0,0	8,3	11,1	0,0	6,0				
Kesinlikle katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	n	0	0	2	2	1	5	16,055 (0,189)		
		%	0,0	0,0	16,7	11,1	10,0	10,0			
	Çalgıma Devam Etmemde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	2	4	7	10	4		27	27,619 (0,035*)
			%	50,0	66,7	58,3	55,6	40,0		54,0	
	Katılıyorum	n	0	0	4	6	4	14			
		%	0,0	0,0	33,3	33,3	40,0	28,0			
Kararsızım	n	0	1	0	1	2	4				
	%	0,0	16,7	0,0	5,6	20,0	8,0				
Katılmıyorum	n	2	1	1	1	0	5				
	%	50,0	16,7	8,3	5,6	0,0	10,0				
Kesinlikle katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	n	-	-	-	-	-	-	27,619 (0,035*)		
		%	-	-	-	-	-	-			
	Maddi İmkansızlıklar	Katılıyorum	n	1	3	0	1	1		6	
			%	25,0	50,0	0,0	5,6	10,0		12,0	
	Çalgıma Zaman Ayırmama Engel Oluyor	Katılıyorum	n	0	0	1	5	3		9	27,619 (0,035*)
			%	0,0	0,0	8,3	27,8	30,0		18,0	
Kararsızım		n	0	0	0	3	3	6			
		%	0,0	0,0	0,0	16,7	30,0	12,0			
Katılmıyorum		n	2	3	7	4	3	19			
		%	50,0	50,0	58,3	22,2	30,0	38,0			
Kesinlikle katılmıyorum	n	1	0	4	5	0	10				
	%	25,0	0,0	33,3	27,8	0,0	20,0				

Çalgım ile İlgili Gelecekte Bir İş Yapabilecek Olmak	Kesinlikle katılıyorum	n	2	4	7	11	5	29	40,637 (0,001*)
		%	50,0	66,7	58,3	61,1	50,0	58,0	
Motivasyonumu Arttırır	Katılıyorum	n	0	0	4	6	3	13	
		%	0,0	0,0	33,3	33,3	30,0	26,0	
	Kararsızım	n	0	0	0	1	2	3	
		%	0,0	0,0	0,0	5,6	20,0	6,0	
	Katılmıyorum	n	0	2	1	0	0	3	
		%	0,0	33,3	8,3	0,0	0,0	6,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	2	0	0	0	0	2	
		%	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	

*p<0,05

Tablo 16'da sınıfın ve çalgı eğitim sürecini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Sınıfa göre çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması (0,237>0,05), aile etkisi (0,460>0,05) ve öğretmen etkisi (0,189>0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Çalgıdaki becerilerimin rolü büyüktür kısmına bakıldığında tüm sınıf gruplarında kesinlikle katılıyorum seçeneğini toplam seçen kişilerin %52,0 olduğu görülmüştür. Yine de genel dağılıma bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği saptanmıştır.

Aile etkisinde ise tüm sınıf gruplarında kesinlikle katılıyorum seçeneğini toplam seçen kişilerin %40,0 olduğu görülmüştür. Burada bakıldığında katılıyorum seçeneğini %32,0 oranında tüm sınıflar lisansüstü hariç 2. en yoğun olarak seçmişlerdir. Yine de genel dağılıma bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği saptanmıştır.

Öğretmen etkisine baktığımızda kesinlikle katılıyorum her grupta %54,0 oranında rastlanılmıştır. Diğer gruplardan ekstra farklı olarak %50,0 oranında ilkokulların katılmıyorum dediği görülmüştür. Bunların dışında tüm gruplar içinde kesinlikle katılmıyorum yoktur. Yine de genel dağılıma bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği saptanmıştır.

Sınıfa göre maddi imkansızlıkların çalgıya zaman ayırmama engel olması (0,035<0,05) ve çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonu artırma (0,001<0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Maddi imkansızlıklar çalgıma zaman ayırmama engel oluyor da ilginç bir şekilde ilkokullar ve ortaokullar iki uçta kararsız kalmıştır. İlkokul kesinlikle katılıyorum seçeneğine %25,0 katılırken, katılmıyorum (%50,0) ve kesinlikle katılmıyorum (%25,0) olacak şekilde eşit

oranda dağılmışlardır. Bu durum gibi ortaokullarında dağılımının kesinlikle katılıyorum ve katılmıyorum arasında olduğu görülmüştür. Buradan hareketle bu grupların maddi imkansızlık etkisinin süreçte etkin olduğunu kabul edenler ve etmeyenler olarak ayrıldığını göstermiştir. Lise, lisans ve lisansüstünde ise buna profesyoneller katılmayarak daha net bir şekilde katılmadıklarını göstermişlerdir.

Çalgıyla ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonumu artırır da ise tüm sınıf gruplarının kesinlikle katılıyorum seçeneğine yönelimleri toplamda %58,0 oranında çıkmıştır. Buradan hareketle görülen o ki her bir sınıf grubu için gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyona inanılmaz etkilidir. Ama ilkokuldakilerin %50 oranında katılmaması da yaşlarıyla ilgili böyle bir beklentiye girmediklerini göstermiştir.

Tablo 17

Çalınan Çalgının ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

			Çalınan Çalgı							Toplam	X ² (p)
			Piyano	Keman	Viyolonsel	Gitar	Bağlam	Flüt	Diğere		
Çalgıma Devam Etmemde Çalgımdaki Becerilerimin Rolü Büyüktür	Kesinlikle katılıyorum	n	6	8	4	1	1	3	3	26	44,812 (0,006*)
		%	66,7	80,0	36,4	20,0	25,0	60,0	50,0	52,0	
	Katılıyorum	n	3	1	5	1	0	2	3	15	
		%	33,3	10,0	45,5	20,0	0,0	40,0	50,0	30,0	
	Kararsızım	n	0	0	2	1	0	0	0	3	
		%	0,0	0,0	18,2	20,0	0,0	0,0	0,0	6,0	
Çalgıma Devam Etmemde Ailem Etkili	Katılmıyorum	n	0	0	0	2	1	0	0	3	22,562 (0,546)
		%	0,0	0,0	0,0	40,0	25,0	0,0	0,0	6,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	0	1	0	0	2	0	0	3	
		%	0,0	10,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	6,0	
	Kararsızım	n	0	1	3	0	0	1	1	6	
		%	0,0	10,0	27,3	0,0	0,0	20,0	16,7	12,0	
Çalgıma Devam Etmemde Öğretmenim Etkili	Katılmıyorum	n	0	0	1	1	0	0	1	3	23,594 (0,169)
		%	0,0	0,0	9,1	20,0	0,0	0,0	16,7	6,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	1	0	1	0	0	1	2	5	
		%	11,1	0,0	9,1	0,0	0,0	20,0	33,3	10,0	
	Kararsızım	n	0	1	6	0	0	1	2	14	
		%	44,4	10,0	54,5	0,0	0,0	20,0	33,3	28,0	
Maddi İmkansızlıklar Çalgıma Zaman	Katılmıyorum	n	0	2	0	1	1	0	1	5	26,226 (0,342)
		%	0,0	20,0	0,0	20,0	25,0	0,0	16,7	10,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	-	-	-	-	-	-	-	-	
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Kararsızım	n	1	0	1	2	0	0	0	4	
		%	11,1	0,0	9,1	40,0	0,0	0,0	0,0	8,0	
Maddi İmkansızlıklar Çalgıma Zaman	Katılmıyorum	n	0	2	0	1	1	0	1	5	26,226 (0,342)
		%	0,0	20,0	0,0	20,0	25,0	0,0	16,7	10,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	-	-	-	-	-	-	-	-	
Maddi İmkansızlıklar Çalgıma Zaman	Katılmıyorum	n	2	4	0	0	0	0	0	6	26,226 (0,342)
		%	22,2	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	
	Katılıyorum	n	2	0	3	2	0	1	1	9	
	%	22,2	0,0	27,3	40,0	0,0	20,0	16,7	18,0		

Ayırmama Engel Oluyor	Kararsızım	n	1	0	2	0	1	2	0	6	
		%	11,1	0,0	18,2	0,0	25,0	40,0	0,0	12,0	
	Katılmıyorum	n	4	3	4	2	2	1	3	19	
		%	44,4	30,0	36,4	40,0	50,0	20,0	50,0	38,0	
	Kesinlikle katılmıyorum	n	0	3	2	1	1	1	2	10	
		%	0,0	30,0	18,2	20,0	25,0	20,0	33,3	20,0	
Çalgım ile İlgili Gelecekte Bir İş Yapabilecek Olmak Motivasyonumu Arttırır	Kesinlikle katılıyorum	n	6	6	5	3	3	4	2	29	25,118
		%	66,7	60,0	45,5	60,0	75,0	80,0	33,3	58,0	(0,399)
Katılıyorum	n	2	2	4	0	0	1	4	13		
	%	22,2	20,0	36,4	0,0	0,0	20,0	66,7	26,0		
Kararsızım	n	0	0	2	0	1	0	0	3		
	%	0,0	0,0	18,2	0,0	25,0	0,0	0,0	6,0		
Katılmıyorum	n	1	1	0	1	0	0	0	3		
	%	11,1	10,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	6,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	0	1	0	1	0	0	0	2		
	%	0,0	10,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	4,0		

*p<0,05

Tablo 17’de çalınan çalgının ve çalgı eğitim sürecini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Çalınan çalgıya göre çalgıma devam etmemde aile etkisi (0,546>0,05), devam etmemde öğretmen etkisi (0,169>0,05), maddi imkansızlıkların çalgıya zaman ayırmama engel olması (0,342>0,05), çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonu artırma (0,399>0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Çalınan çalgıya göre devam etmemde aile etkisinin dağılımına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği saptanmıştır.

Çalınan çalgıya göre devam etmemde öğretmen etkisine bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği saptanmıştır.

Çalınan çalgıya göre devam etmemde maddi imkansızlıkların çalgıya zaman ayırmama engel olması dağılımına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği saptanmıştır.

Çalınan çalgıya göre devam etmemde çalgı ile gelecekte bir iş yapabilecek olma durumunun motivasyonunu artırması dağılımına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği saptanmıştır.

Çalınan çalgıya göre çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması (0,006<0,05) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Çalınan çalgıya göre çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerimin rolünün büyük olmasında piyano (%66,7), keman (%80,0), viyolonsel (%36,4), flüt (%60,0) ve diğer çalgılar (%50,0) yüksek oranlarda bunu desteklemiştir. Diğer çalgılar olan gitar ve

bağlamada ise oran daha düşük çıkmış olup (%20,0 ve %25,0) beceri etkisinin bu çalgılardaki etkisi az çıkmıştır.

4.3. Çalgı Seçimi Ve Eğitim Sürecini Etkileyen Faktörlerde Amatör Ve Profesyonel Müzik Eğitiminde ki Farklılık Veya Benzerlikler

4.3.1. Amatör ve Profesyonel Çalgı Seçiminde Etkili Faktörler

Tablo 18

Grupların ve Çalgı Seçiminde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

			Grup			X ² (p)
			Amatör	Profesyonel	Toplam	
Çalgı Seçiminde Fiziksel Yapım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	10	23	33	11,887 (0,018 *)
		%	20,0	46,0	33,0	
	Katılıyorum	n	11	8	19	
		%	22,0	16,0	19,0	
	Kararsızım	n	8	5	13	
		%	16,0	10,0	13,0	
Kesinlikle katılmıyorum	n	9	11	20		
	%	18,0	22,0	20,0		
Çalgı Seçiminde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	20	8	28	13,053 (0,011)
		%	40,0	16,0	28,0	
	Katılıyorum	n	8	9	17	
		%	16,0	18,0	17,0	
	Kararsızım	n	6	5	11	
		%	12,0	10,0	11,0	
Katılmıyorum	n	10	8	18		
	%	20,0	16,0	18,0		
Çalgı Seçiminde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	18	22	40	3,604 (0,462)
		%	36,0	44,0	40,0	
	Katılıyorum	n	9	10	19	
		%	18,0	20,0	19,0	
	Kararsızım	n	4	7	11	
		%	8,0	14,0	11,0	
Katılmıyorum	n	12	6	18		
	%	24,0	12,0	18,0		
Çalgı Seçiminde İş İmkanları Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	4	7	11	21,078 (0,001 *)
		%	8,0	14,0	11,0	
	Katılıyorum	n	5	19	24	
		%	10,0	38,0	24,0	
	Kararsızım	n	4	9	13	
		%	8,0	18,0	13,0	
Katılmıyorum	n	14	8	22		
	%	28,0	16,0	22,0		
Çalgı Seçiminde İkinci Meslek Seçeneği Fikri Etkin / Çalgı Seçiminde Akademik Kaygılarım Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	16	4	20	15,212 (0,004 *)
		%	32,0	8,0	20,0	
	Katılıyorum	n	7	3	10	
		%	14,0	6,0	10,0	
	Kararsızım	n	6	9	15	
		%	12,0	18,0	15,0	
Katılmıyorum	n	10	24	34		
	%	20,0	48,0	34,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	11	10	21		
	%	22,0	20,0	21,0		

*p<0,05

Tablo 18’de grupların ve çalgı seçimini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Gruplara göre çalgı seçiminde öğretmen etkisi ($0,462 > 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Gruplar karşılıklı olarak incelendiğinde öğretmen etkisinde amatör ve profesyoneller etkiyi total olarak %40,0 oranında kabul etmişlerdir. Yine de diğer dağılımlarda anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Gruplara göre çalgı seçiminde fiziksel yapı etkisi ($0,018 < 0,05$), çalgı seçiminde aile etkisi ($0,011 < 0,05$), çalgı seçiminde iş imkanları etkisi ($0,001 < 0,05$), çalgımı seçiminde ikinci meslek seçeneği fikri / çalgı seçiminde akademik kaygıların etkisi ($0,004 < 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Fiziksel yapı etkisi, profesyonel gruptaki bireyler için çalgı seçiminde amatörler oranla daha etkili görünmektedir. Bu durum profesyonel (%46,0) olarak çalgı çalanların bunu bir meslek olarak görmesinden kaynaklı uygunluklarına daha çok dikkat etmeleriyle ilişkilendirilebilir. Amatörlere (%20,0) bakıldığında ise bu etki daha az belirgin olarak çeşitlilik göstermiştir.

Aile etkisinde amatörlerin kesinlikle katılıyorum oranı %40,0, profesyonellerin ise kesinlikle katılmıyorum oranı %40,0 olarak görülmüştür. Amatör müzisyenlerde aile etkisi çalgı seçiminde daha güçlüdür. Bu bulgu, amatörlerin çalgıyla ilişkisinde daha çok aile destekleri ve yönlendirilmelerine açık olduklarını göstermiştir. Profesyoneller ise bu faktörü belirleyici olarak bulmamışlardır.

İş imkanlarının etkisine bakıldığında profesyonel müzisyenlerin daha çok önemseydiği görülmüştür (%38 katılıyorum, %14 kesinlikle katılıyorum). Amatörler ise bu etkiyi reddederek %46 oranında kesinlikle katılmıyorum demiştir. Tüm bunlara bakıldığında profesyonel müzisyenlerin kariyer hedeflerine göre tercihler yaptığını söylemek mümkündür.

Çalgımı seçiminde ikinci meslek seçeneği fikri / çalgı seçiminde akademik kaygıların etkisi olarak ele alındığında ise mesleki etki bakımından amatör grup katılımcıları %32 kesinlikle katılıyorum diyerek bu etkiyi daha baskın desteklemişlerdir. Yani sonuçlar müziği 2. meslek olarak görmeye yönelen bireyler olarak onların bu yönde bir çalgı seçimine yöneldiğini göstermektedir. Profesyoneller ise ilginç bir şekilde çalgı seçimlerinde mesleki kaygıyı daha az taşımış olarak çıkmışlardır.

4.3.2. Amatör ve Profesyonel Çalgı Eğitimi Sürecinde Etkili Faktörler

Tablo 19

Grupların ve Çalgı Eğitim Sürecinde Etkili Faktörlerin Arasındaki İlişkinin Dağılımı

			Grup		Toplam	X ² (p)
			Amatör	Profesyonel		
Çalgıma Devam Etmemde Çalgımdaki Becerilerimin Rolu Büyüktür	Kesinlikle katılıyorum	n	21	26	47	2,675 (0,614)
		%	42,0	52,0	47,0	
	Katılıyorum	n	13	15	28	
		%	26,0	30,0	28,0	
	Kararsızım	n	5	3	8	
		%	10,0	6,0	8,0	
Katılmıyorum	n	5	3	8		
	%	10,0	6,0	8,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	6	3	9		
	%	12,0	6,0	9,0		
Çalgıma Devam Etmemde Ailem Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	20	20	40	2,259 (0,688)
		%	40,0	40,0	40,0	
	Katılıyorum	n	11	16	27	
		%	22,0	32,0	27,0	
	Kararsızım	n	6	6	12	
		%	12,0	12,0	12,0	
Katılmıyorum	n	6	3	9		
	%	12,0	6,0	9,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	7	5	12		
	%	14,0	10,0	12,0		
Çalgıma Devam Etmemde Öğretmenim Etkili	Kesinlikle katılıyorum	n	27	27	54	4,503 (0,342)
		%	54,0	54,0	54,0	
	Katılıyorum	n	11	14	25	
		%	22,0	28,0	25,0	
	Kararsızım	n	3	4	7	
		%	6,0	8,0	7,0	
Katılmıyorum	n	5	5	10		
	%	10,0	10,0	10,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	4	0	4		
	%	8,0	0,0	4,0		
İleride Maddi Yetersizlik Kaygısı Nedeniyle Müziği Hobi Olarak Yürütmek İstiyorum / Maddi İmkansızlıklar Çalgıma Zaman Ayırmama Engel Oluyor	Kesinlikle katılıyorum	n	18	6	24	11,758 (0,019)
		%	36,0	12,0	24,0	
	Katılıyorum	n	11	9	20	
		%	22,0	18,0	20,0	
	Kararsızım	n	7	6	13	
		%	14,0	12,0	13,0	
Katılmıyorum	n	8	19	27		
	%	16,0	38,0	27,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	6	10	16		
	%	12,0	20,0	16,0		
İleride Yalnızca Müziyenlik Yapmak İstiyorum / Çalgım İle İlgili Gelecekte Bir İş Yapabilecek Olmak Motivasyonumu Arttırır	Kesinlikle katılıyorum	n	4	29	33	47,681 (0,001)
		%	8,0	58,0	33,0	
	Katılıyorum	n	4	13	17	
		%	8,0	26,0	17,0	
	Kararsızım	n	9	3	12	
		%	18,0	6,0	12,0	
Katılmıyorum	n	13	3	16		
	%	26,0	6,0	16,0		
Kesinlikle katılmıyorum	n	20	2	22		
	%	40,0	4,0	22,0		

*p<0,05

Tablo 19’da grupların ve çalgı eğitim süreçlerini etkileyen faktörler arasındaki ilişkinin dağılımı için ki kare analizi sonuçları verilmiştir.

Gruplara göre çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması ($0,614 > 0,05$), devam etmemde aile etkisi ($0,688 > 0,05$) ve devam etmemde öğretmen etkisi ($0,342 > 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Gruplara göre çalgıma devam etmemde çalgıdaki becerilerin rolünün büyük olması dağılımına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği saptanmıştır.

Gruplara göre çalgıma devam etmemde aile etkisi dağılımına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği saptanmıştır.

Gruplara göre çalgıma devam etmemde öğretmen etkisi dağılımına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilememiş olup rastlantısal olabileceği görülmüştür.

Gruplara göre ileride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmeyi isteme / maddi imkansızlıkların çalgıya zaman ayırmaya engel olması ($0,019 < 0,05$), ileride yalnızca müzisyenlik yapmayı isteme / çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olması motivasyonu arttırması ($0,001 < 0,05$) bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Gruplara göre ileride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmeyi isteme / maddi imkansızlıkların çalgıya zaman ayırmaya engel olması soruları ise maddi kaygının çalgı sürecine etkisini incelemektedir. Burada görüldüğü üzere amatör grupta bu kaygının etkili olduğu görülmüştür. Yani amatörler maddi yetersizlik kaygısıyla ileride müziği hobi olarak yürütmek istiyorum seçeneğine %36,0 oranıyla kesinlikle katılıyorum diyerek maddiyat kaygısının etkili olduğunu göstermişlerdir. Diğer yandan profesyonel grupta bu etki daha az şekilde çıkmış olup maddi imkansızlıklar çalgıma zaman ayırmama engel oluyor cümlesine kesinlikle katılmıyorum seçeneğine %20,0 oranında yönelerek maddi kaygının çalgılarının sürecine daha az etkin olduğunu göstermişlerdir.

İleride yalnızca müzisyenlik yapmayı isteme / çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olması motivasyonu arttırması sorularında ise mesleki kaygılar ele alınmıştır. Burada amatörler yalnızca müzisyenlik yapmak istemediklerini destekler nitelikte %40,0 oranında kesinlikle katılmıyorum demişlerdir. Diğer yandan profesyoneller %58,0 oranlarıyla gelecekte çalgılarıyla bir iş yapabilmeyi kendilerini güdülediği konusuna kesinlikle katılmışlardır.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Amatör müzisyenlerin çalgı seçiminde en etkili faktörün %56 oranında aile etkisi olduğu görülmüştür. Benzer şekilde seçimde etkili diğer faktörlere bakıldığında öğretmen etkisi %54 ve ikinci meslek seçeneği fikri %46 olarak amatör müzisyenlerde görülmüştür. Aynı zamanda amatör müzisyenlerin çalgı eğitim sürecindeki en etkili faktöründe %76 oranında öğretmen etkisi olduğu görülmüştür. Öte yandan eğitim sürecinde etkili diğer faktörlere bakıldığında çalgı becerilerimin rolü %68, aile etkisi %62 ve maddi yetersizlik kaygısı sebebiyle müziği hobi yürütmek isteme %58 olarak amatör müzisyenlerde görülmüştür. Bunların durumların dışında amatörleri etkileyen faktörleri cinsiyete, yaşa, sınıfa, çalgıya göre incelediğimizde çalgı seçiminde en anlamlı ilişki yaş ile öğretmen ilişkisinde çıkmıştır. Bu yönde 13-17 yaşta öğretmen yönlendimesi etkili çıkmıştır (%61,5). Bu durum amatörlerde ergenlik çağındaki bireylerin öğretmen yönlendirmesine daha açık olduğunu göstermektedir. Yine aynı doğrultuda amatörleri etkileyen faktörleri cinsiyete, yaşa, sınıfa, çalgıya göre incelediğimizde çalgı eğitim sürecinde en anlamlı ilişki sınıf ile “ileride yalnızca müzisyenlik yapmayı isteme” olarak görülmüştür. Burada liselilerin diğer gruplardan farklı olarak yalnızca müzisyen olmak istemediklerini çok daha baskın bir şekilde ifade etmişlerdir (%81). İlâveten profesyonel müzisyenlerin çalgı seçiminde en etkili faktörün %64 oranında öğretmen etkisi olduğu görülmüştür. Ayrıca seçimde etkili diğer faktörlere bakıldığında fiziksel yapı etkisi %62 gibi bir oranla oldukça yüksek çıkmıştır. Bu bağlamda profesyonellerin çalgı seçimleri söz konusu olduğunda öğretmenlerinin ve fiziksel özelliklerinin önemli rol oynadığı görülmektedir. Aynı zamanda profesyonel müzisyenlerin çalgı eğitim sürecindeki en etkili faktörünün %84 oranında “çalgım ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonumu arttırır” olduğu görülmüştür. Buradan da anlaşıldığı

üzere profesyonel müzisyenler için iş yapabilecek olmanın oldukça önemli olduğu görülmüştür. Yine benzer şekilde eğitim sürecinde etkili diğer faktörlere bakıldığında öğretmen etkisi %82, aile etkisi %72 ve çalgı becerileri rolü %82 olarak görülmüştür. Diğer yandan profesyonelleri etkileyen faktörleri cinsiyete, yaşa, sınıfa, çalgıya göre incelediğimizde çalgı seçiminde en anlamlı ilişki yaşa göre fiziksel yapı etkisi olarak görülmüş olup 7-12 yaş aralığında olan grubun “kesinlikle katılıyorum” seçeneği dışında başka seçeneğe yöneleni olmamıştır. Bu durum çalgıya küçük yaşta başlayan profesyonellerin fiziksel yapısına uygun çalgıya yöneldiklerini göstermektedir. İlaveten profesyonelleri etkileyen faktörleri cinsiyete, yaşa, sınıfa, çalgıya göre incelediğimizde çalgı eğitim sürecinde en anlamlı ilişki sınıfa göre “çalgımla ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonumu artırır” ifadesiyle karşımıza çıkmış olup ilkokuldakilerin %50 oranında bu fikre katılmayarak bu durumdan diğer sınıf düzeylerine göre daha az etkilendikleri görülmüştür. Bu durum göstermektedir ki özellikle ilkokul gibi başlangıç sınıf düzeylerinde öğrenciler ileriye yönelik iş motivasyonu ile müzik eğitim süreçlerinde hareket etmeme eğilimindedirler. Öte yandan iki grubun çalgı seçimi süreci istatistiksel olarak değerlendirildiğinde en anlamlı ilişkinin iş imkanları etkisi olduğu görülerek profesyonellerin bu etkiyi kabul ettiği (%38 katılıyorum, %14 kesinlikle katılıyorum), amatörlerin ise bu etkiyi reddettiği görülmüştür (katılmıyorum %28, kesinlikle katılmıyorum %46). Yine iki grubun çalgı seçimi süreci istatistiksel olarak değerlendirildiğinde diğer anlamlı ilişkiler fiziksel yapı (amatör %20, profesyonel %46), aile etkisi (amatör %40, profesyonel %16) ve ikinci meslek seçeneği fikri / çalgı seçiminde akademik kaygıların etkisi (amatör %32, profesyonel %8) olarak görülmüştür. İki grubun Benzerliklerinde ise öğretmen etkisinin gruplar arasında fark göstermeden çalgı seçiminde oldukça etkili olduğu (%40) görülmüştür. Çalgı seçimi gibi çalgı eğitim sürecindeki etkili faktörlerde iki grubun istatistiksel olarak en anlamlı ilişkisine bakıldığında ise “ileride yalnızca müzisyenlik yapmayı isteme / çalgı ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmasının motivasyonu artırması” mesleki olarak ele alındığında amatörlerde süreçte en az etkili (%8) bulunmuşken, profesyonellerde en etkili (%58) bulunmuştur. Aynı şekilde eğitim sürecinde iki grubun istatistiksel olarak diğer anlamlı ilişkiler içeren etkilerine bakıldığında “ileride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmeyi isteme / maddi imkansızlıkların çalgıya zaman ayırmaya engel olması” karşımıza çıkmaktadır. Bu seçenekler maddi etkiler çatısı altında ele alındığında amatörler maddi yetersizlik kaygısıyla ileride müziği hobi olarak yürütmek istiyorum seçeneğine %36,0 oranıyla “kesinlikle katılıyorum” diyerek maddiyat kaygısının etkili olduğunu göstermişlerdir. Tam aksine profesyonel grupta bu etki daha az şekilde çıkmış olup

maddi imkansızlıklar çalgıma zaman ayırmama engel oluyor cümlesine “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde yanıt vererek %20,0 oranında maddi kaygının çalgılarının sürecine daha az etkin olduğunu göstermişlerdir. Diğer yandan çalgı eğitim sürecindeki benzerliklerde ise çalgı becerilerinin rolünün (amatör %42, profesyonel %52), aile etkisinin (amatör %40, profesyonel %40) ve öğretmen etkisinin (amatör %54, profesyonel %54) gruplar arasında ciddi farklar göstermedikleri tespit edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda grupların etkilendikleri faktörler bakımından benzer faktörlerden etkilenme durumlarının yüksek olduğu söylenebilir.

Akbudak ve Taşdemir (2021) çalışmalarında yapmış oldukları “Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Bireysel Çalgı Tercihlerini Etkileyen Faktörler” isimli makalelerinde ortaya koydukları öğretmen etkisinin çalgı seçiminde önemli bir faktör olması gibi durumların benzer şekilde yapılan bu çalışmada da hem amatör hem de profesyonel katılımcılarda ortak şekilde en çok etkilenilen faktör olarak karşımıza öğretmeni çıkarmasıyla paralellik ortaya koymuştur.

Kılınçer ve Aydın Uygun (2017) çalışmalarında yapmış oldukları “Amatör ile profesyonel müzisyenlerin enstrümanlarındaki müziği çalışırken ve öğrenirken kullandıkları stratejilerin incelenmesi” adlı makalelerinde hem amatör hem de profesyonel müzisyenlerin çalgı eğitim sürecine dair bir araştırma yapılmıştır. Bu bağlamda elde edilen bilgilerde amatör müzisyenlerin ekleme örgütlenme ve dikkat gibi durumlarının yüksek olduğu görülmüştür. Profesyonellerde ise anlamayı izleme stratejilerinin düzey olarak yüksek çıktığı görülmüştür. Çalışma sonunda ise süreci daha yakından izlemeye dayalı başka yeni çalışmalarında deneysel boyutta yapılabileceği önerisinde bulunmuşlardır.

5.2. Öneriler

1. Amatör müzisyenleri etkileyen faktörlerde öğretmen ve aile etkisinin yüksek olmasından kaynaklı, bu etkin grupların daha bilinçli hale getirilmesi önerilmektedir. Bu sebeple müzik öğretmenlerinin öğrencileri özendirerek derecede çalgı çalma becerisine sahip olmaları ve ailelerin çalgı çalmanın önemini kavramaları için bilinçlendirilmeleri önerilmektedir.
2. Amatör müzisyenleri etkileyen faktörlerde kişilerin maddi etkilerden olumsuz yönde etkilenip mesleki kaygı gütmelerinden kaynaklı özel okullar ve üniversitelerde olan

sporcu bursu gibi burs programlarının müzisyen bursu şeklinde yaygınlaştırılarak bu konuya daha çok ilgi gösterilmesi önerilmektedir.

3. Profesyonel müzisyenlerin çalgı seçimlerinde fiziksel yapının önemli bir belirleyici olması sebebiyle çalgı seçiminden önce kişilere fizyolojik özellikleri hakkında bilgilendirme sağlanmalı ve her çalgının hangi fizyolojik özellikleri gerektirdiği konusunda farkındalık kazandırılması önerilmektedir.
4. Profesyonel müzisyenlerin çalgı eğitim süreçlerinde en etkili faktörün “çalgım ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonumu artırır olması sebebiyle kişilere kariyer danışmanlığı verilerek durumun desteklenmesi önerilmektedir.
5. Yaş ve sınıf düzeyine göre farklılık gösteren etkiler bağlamında ise yaşa ve sınıflara yönelik bireyselleştirilmiş eğitim içerikleri oluşturulmasının önemli olduğu görülmüştür. Bu şekilde özellikle erken yaşlarda profesyonel ve amatörler eğitmen ihtiyaçları ile fiziksel yapı ihtiyaçlarına yönelik uygun eğitim sağlanması önerilir.

KAYNAKÇA

- Akbudak, H., & Taşdemir, T. (2021). Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin bireysel çalgı tercihlerini etkileyen faktörler. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 7(2), 285–296.
- Akın, S. (2024). *Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenler (İzmir ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Alperson, P. (Ed.). (2010). *What is music?: an introduction to the philosophy of music*. United States of America: Pennsylvania State University Press.
- Baycan, B.Y. (2022). *Viyolonsel eğitiminde öğrenci ve çalgı seçimine yönelik uzman görüşlerinin değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bayırlı, M. (2022). *Özengen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitimcilerinin piyano öğretimine yönelik görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Pamukkale.
- Bilen, H. (2020). *Özengen (amatör) müzik eğitimi alan öğrencilerin müzikal motivasyon düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Bostancı, B. (2024). *Müzik eğitimi ana bilim dallarında öğrenim gören keman öğrencilerinin bireysel çalgı çalışma alışkanlıklarının çalgı performansı öz yeterlik inançlarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Budak, Y., Gençtanırım Kurt, D. & Kula, S. S. (2018). Bilişsel gelişimde farklı bir görüş geliştiren Henry Wallon ve Jean Piaget'nin görüşlerinin karşılaştırılması olarak incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48, 415-436.
- Büyükkayıkçı, G. E. (2008). *Müzik eğitimi anabilim dalı keman öğrencilerine uygulanan müzikal boğumlama eğitiminin temel müzikal boğumlama özelliklerine etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çaylak, D. G. (2022). *Müzik eğitimi ana bilim dallarında öğrenim gören öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik akademik motivasyon ve tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Pamukkale.
- Çetin, F., & Basım, H. N. (2010). İzlenim yönetimi taktiklerinde öz yeterlilik algısının rolü. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (35), 255–269.
- Çuhadar, C. H. (2016). Müzik ve müzik eğitimi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(1), 217–230.
- Gergin, Z. (2010). *Bireysel çalgı I dersine ilişkin öğrenci tutumlarının ve başarılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Doktora Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- Gürses, İ., & Kılavuz, M. A. (2011). Erikson'un psiko-sosyal gelişim dönemleri teorisi açısından kuşaklararası din eğitimi ve iletişiminin önemi. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 20(2), 153-166.
- Hancıoğlu, G. (2010). *Ankara'daki özengen (amatör) müzik eğitimi veren kurumların eğitim anlayışları ve yönetim biçimleri üzerine genel bir inceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karabulut, G. (2009). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı 1.ve 3.sınıf öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karan, M. (2011). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi alan öğrencilerin mesleki yönelimlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karataş, Y. & Sağer, T. (2021). Çalgı-kimlik inşasında toplumsal cinsiyetin rolü ve Kayseri'de akordeon çalan Çerkez kadınların çalgı seçim süreçleri. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(10), 72–95.

- Kaya, A., Balay, R., & Göçen, A. (2012). Öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine ilişkin bilme, uygulama ve eğitim ihtiyacı düzeyleri. *International Journal of Human Sciences*, 9(2), 1229-1259.
- Kılınçer, Ö. & Aydınur Uygun, M. (2017). Amatör ile profesyonel müzisyenlerin enstrümanlarındaki müziği çalışırken ve öğrenirken kullandıkları stratejilerin incelenmesi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(28), 524-536.
- Kocaarslan, B. (2009). *Genel müzik eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutum, müzikal özgüven ve motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kol, S. (2011). Erken çocuklukta bilişsel gelişim ve dil gelişimi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(21), 1-21.
- Konakçı, N. (2010). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Oktay, C. (2017). *Türkiye 'de özengen müzik eğitiminde uluslararası sertifikalı müzik eğitimi programlarının işlevinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Orhan, Ş. Y., & Ercan, N. (2012). Yetişkin çalgı öğretmeni özellikleri. *Electronic Turkish Studies*, 7(4).223-231.
- Öz, N. B. (2001). İnsanın kültürel gelişiminde müzik eğitiminin önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 101–106.
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2).57-63.
- Sağır, T., & Karataş, Y. (2022). Cinsiyet faktörünün çalgı tercihinde etkisi: Çalgı-cinsiyet profili haritası. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 94, 865–886.
- Sariteke, T. (2024). *Öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre çalgı kalitesinin, öğrenci tutumları ve öğrencilerin çalgı ders başarıları ile ilişkileri: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.

- Sığırtmaç, A. (2005). *Okul öncesi dönemde müzik eğitimi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(9), 395–404.
- Sun, M. (1969). *Türkiye'nin kültür müzik tiyatrosu sorunları*. Ankara: Kültür.
- Tekeli, B., Gülüm, B., & Çağlar, E. (2020). Özengen (amatör) çalgı eğitiminin 9-16 yaş aralığındaki bireylerin benlik kavramı düzeylerine etkisinin incelenmesi. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 39(3 100. Yıl Eğitim Sempozyumu Özel Sayı), 1-15.
- Topaloğlu, T. (2021). Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı seçimini etkileyen unsurların öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(2), 788–809.
- Uçan, A. (1994). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi*. İstanbul: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi: Temel kavramlar, ilkeler, yaklaşımlar*. İstanbul: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A. (2000). *Geçmişten günümüze günümüzden geleceğe Türk müzik kültürü*. İstanbul: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A. (2005). *Genel müzik eğitiminde geleneksel müziklerimizin yeri ve önemine genel bir bakış*. Genel Müzik Eğitiminde Geleneksel Müziklerimiz Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi: Temel kavramlar, ilkeler, yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum* (3. baskı). Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- Uçar, E. (2011). *Çalgı çalma eğitimini etkileyen sosyo-kültürel etkenler (Malatya-Sivas karşılaştırması)*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Uluçay, T. (2012). *Müzik eğitiminin ortaöğretim öğrencilerinin şiddet eğilimlerine etkisi*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Ürün, T. (2015). *Karşılaştırmalı tonal ve makamsal dizi öğretiminin Silahlı Kuvvetler Bando Okulları öğrencilerinin bilişsel gelişimlerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

- Yıldırım Orhan, Ş. (2012). Yetişkin öğrencilere uygulanan amatör çalgı eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *e-Journal of New World Sciences Academy NWSA-Fine Arts*, 7(4), 432-444.
- Yıldız, F. (2018). Amatör keman eğitimini destekleyici teori ve solfej eğitimi “Caka (Cihat aşkın ve küçük arkadaşları) modeli” “Afyon Caka örneği”. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 4(8), 36-49.
- Yüksel, U. (2018). *Ortaöğretim müzik dersi çalgı eğitiminde aile katkısının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

EKLER

EK 1. Amatör Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi ve Eğitim Süreçlerini Etkileyen Faktörlerin Formu

2.06.2025 02:22

AMATÖR MÜZİSYEN ANKETİ

AMATÖR MÜZİSYEN ANKETİ

* Zorunlu soruyu belirtir

1. Cinsiyetiniz *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

Kadın

Erkek

2. Yaş *

https://docs.google.com/forms/d/15MT_LXesLVFITCcPLgkS6Sq2k1s5rePBZBxmLnLdBVI/edit

1/6

3. Sınıf *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- ilkokul 1.sınıf
 ilkokul 2.sınıf
 ilkokul 3.sınıf
 ilkokul 4.sınıf
 Ortaokul 5.sınıf
 Ortaokul 6.sınıf
 Ortaokul 7.sınıf
 Ortaokul 8.sınıf
 Lise 9.sınıf
 Lise 10.sınıf
 Lise 11.sınıf
 Lise 12.sınıf
 Lisans 1.sınıf
 Lisans 2.sınıf
 Lisans 3.sınıf
 Lisans 4.sınıf
 Yüksek lisans
 Doktora

4. Çalgı *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Piyano
 Keman
 Viyolonsel
 Gitar
 Bağlama
 Flüt
 Diğer

5. Çalgı seçimimde fiziksel yapım etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

6. Çalgı seçimimde ailem etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

7. Çalgı seçimimde öğretmenim etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

8. Çalgı seçmemde iş imkanları etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

9. Çalgımı seçmemde ikinci meslek seçeneği fikri etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

10. Çalgıma devam etmemde çalgımdaki becerilerimin rolü büyüktür *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

11. Çalgıma devam etmemde ailem etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

12. Çalgıma devam etmemde öğretmenim etkili *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

13. İleride maddi yetersizlik kaygısı nedeniyle müziği hobi olarak yürütmek istiyorum *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

14. İleride yalnızca müzisyenlik yapmak istiyorum *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

Bu içerik Google tarafından oluşturulmamış veya onaylanmamıştır.

Google Formlar

EK 2. Profesyonel Mzik Eğitiminde algı Seçimi ve Eğitim Süreçlerini Etkileyen Faktörlerin Formu

2.06.2025 02:28

PROFESYONEL MÜZİSYEN ANKETİ

PROFESYONEL MÜZİSYEN ANKETİ

* Zorunlu soruyu belirtir

1. Cinsiyetiniz *

Yalnızca bir ıkkı işaretleyin.

Kadın

Erkek

2. Yaş *

https://docs.google.com/forms/d/1fWNfkUzvalEnwKrp1EBG0jvHJMzsl3r_B0_vgYHuMY/edit

1/6

3. Sınıf *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- İlkokul 1.sınıf
- İlkokul 2.sınıf
- İlkokul 3.sınıf
- İlkokul 4.sınıf
- Ortaokul 5.sınıf
- Ortaokul 6.sınıf
- Ortaokul 7.sınıf
- Ortaokul 8.sınıf
- Lise 9.sınıf
- Lise 10.sınıf
- Lise 11.sınıf
- Lise 12.sınıf
- Lisans 1.sınıf
- Lisans 2.sınıf
- Lisans 3.sınıf
- Lisans 4.sınıf
- Yüksek lisans
- Doktora

4. Çalgı *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Piyano
- Keman
- Viyolonsel
- Gitar
- Bağlama
- Flüt
- Diğer

5. Çalgı seçimimde fiziksel yapım etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

6. Çalgı seçimimde ailem etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

7. Çalgı seçimimde öğretmenim etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

8. Çalgı seçimimde iş imkanları etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

9. Çalgı seçimimde akademik kaygılarım etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

10. Çalgıma devam etmemde çalgımdaki becerilerimin rolü büyüktür *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

11. Çalgıma devam etmemde ailem etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

12. Çalgıma devam etmemde öğretmenim etkili olmuştur *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

13. Maddi imkansızlıklar çalgıma zaman ayırmama engel oluyor *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

14. Çalgım ile ilgili gelecekte bir iş yapabilecek olmak motivasyonumu artırır *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

Bu içerik Google tarafından oluşturulmamış veya onaylanmamıştır.

Google Formlar

EK 3. Gazi Üniversitesi Etik Komisyon İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 16.08.2024-E.1018606

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Etik Komisyonu

Sayı : E-77082166-302.08.01-1018606
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

16.08.2024

DAĞITIM YERLERİNE

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Zülal KELEŞ'in, Prof.Dr.Şebnem YILDIRIM ORHAN'ın danışmanlığında yürüttüğü "*Amatör ve Profesyonel Müzik Eğitiminde Çalgı Seçimi ve Eğitim Süreçlerini Etkileyen Faktörler*" adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun 30.07.2024 tarih ve 13 sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Araştırma Kod No: 2024 - 1317

Doç. Dr. Gökhan DELİCEOĞLU
Komisyon Başkanı V.

Ek:1 Liste

DAĞITIM

Gereği:

Sayın Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

Bilgi:

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR